У поході до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-8837

РІК LXXVIII. Ч. 127. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го ЛИПНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 8, 1971 No. 127. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 7 липня 1971

В АМЕРИЦІ

НАЙВИЩИЙ СУДДЯ ЗСА ВОРРЕН БИРГЕР ВИСТУПИВ у Ню Йорку з промовою перед репрезентантами американського судівництва, юристами, захисниками, прокурорами й ін. Найвищий суддя закликав представників юстиції більше контролювати власну працю й потягнення. Він сказав, що коли б юристи ЗСА далі допускались багатьох помилок, зволікань у праці, довільних тлумачень, то вони дійдуть до того, що якась інша установа почне контролювати їхню поведінку й працю.

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ ДЖАН СПЕРКМАН З АЛАБАМИ, голова Сенатської Підкомісії в справах житлобудівництва, звернувся з закликом до секретаря скарбу Джана Конеллі обнизити відсотки від позичок на будування домів.

СТЕЙТОВА КОМІСІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОБСЛУГИ В НЮ ЙОРКУ ухвалила, що Нюйоркська Телефонічна Компанія може підвищити лише тимчасово оплати за телефонічну обслугу на 12,5 відсотка. Це дасть Компанії 190 мільйонів долярів, необхідних для покращення телефонічної обслуги, яка в Ню Йорку є чи не найгірша у всій країні. Нюйоркська Телефонічна Компанія домагалася значно більшої суми — вищого піднесення оплат за телефон. Кожний додатковий телефонічний виклик буде коштувати вже не 5,5 цента, а 6,25 цента.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР МІТЧЕЛЛ ВИСЛОВИВСЯ за покарання кожного, хто винен у тому, що таємно викрадені з Пентагону документи про В'єтнамську війну потрапили на сторінках газет. Оприлюднені документи можуть зашкодити справі національної безпеки ЗСА.

У ДОМІ КОЛИШНЬОГО ЧЕМПІОНА з баскетболу Френка Тавнсенда вибухнула бомба. Тавнсенд перебуває під судом за торгівлю наркотиками. Після вибуху бомби хтось потелефонував і сказав журналістам, що бомбу підкинула „Чорна ударна революційна група", яка вирішила зліквідувати Тавнсенда за те, що „він розповсюджує наркотики серед нашо молоді".

АРГЕНТИНСЬКА ПОЛІЦІЯ ХОТІЛА ВИДАТИ АМЕРИКАНСЬКИМ ВЛАСТЯМ викрадача літака компанії „Браніфф Інтернешенел", 36-річного дезертира з фльоти Роберта Джексона і його „приятельку", які намагалися викрасти літак і змусити його летіти до Альжиру. Однак, справу передано на розгляд Вищого Суду в Буенос Айресі.

У СВІТІ

ВЕЛИКОЮ ПОДІЄЮ В НІМЕЧЧИНІ є резиґнація колишнього канцлера Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини), Курта Ґ. Кізінґера з становища голови Християнсько - демократичної партії, яка стоїть в опозиції супроти ссоціялістичного уряду Віллі Брандтя. Голова тієї партії в найближчих парляментарних виборах, які відбудуться в 1973 році, буде автоматично кандидатом на нового канцлера. Найбільші шанси стати наступником Кізінґера мають речник християнських демократів в парляменті д-р Райнер Барзель і кол. міністер закордонних справ д-р Гергард Шредер.

ПАРЛЯМЕНТАРНІ ВИБОРИ В ІНДОНЕЗІЇ ДАЛИ повну перемогу партії президента Сугарта. Судячи по дотеперішньому підрахунку — Сугарто матиме в парляменті абсолютну більшість, а опозиція розпоряджатиме кругло 25 відсотками мандатів.

В ЯПОНІЇ ПЕРЕОРГАНІЗОВАНО уряд прем'єра Ейсаку Сато, при чому новим міністром закордонних справ, на місце Іічі Кіічі, став Такео Фукуда, колишній міністер фінансів, а секретар керівної Ліберально - демократичної партії, також економіст Какуї Танака, став міністром фінансів. Призначення тих видатних фахівців економіки на керівні становища має на цілі — коментує преса — довести в найближчому часі до згоди з Америкою щодо експорту японських текстильних виробів, головно шовків, які, заливаючи американський ринок, створили конфлікт з Америкою.

У СХІДНЬОМУ ПАКІСТАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ громадянська війна. Не зважаючи на масовий кривавий терор, що його від 25 березня ц. р. переводить пакістанська армія проти бенґальських патріотів, бенґальським підпільникам вдалося перевести саботаж проти центральної електрівні в столиці Східнього Пакістану Дакка. Те місто позбавлене світла, брак електричного струму припинив появу газет.

АСОЦІЯЦІЯ ЖУРНАЛІСТІВ В ІЗРАЇЛІ РІШИЛА на своїх річних загальних зборах поборювати тенденції в ізраїльському уряді, щоб обмежувати свободу ізраїльської преси. В минулому тижні ізраїльський уряд намагався не допустити до оприлюднення вістки про приїзд до Ізраїлю совєтського журналіста Віктора Луїса, як також вістки про приїзд директора американської Центральної Розвідчої аґенції Ричарда Гелмса. Ці обидві візити породили багато здогадів.

Сестри Сухенко, ансамблі Союзівки та мистці Оксана і Лавро Полон у програмі Союзівки з кінцем цього тижня

Союзівка. — Після багатолюдного та багатого в мистецькі і розвагові програми та спортові змагання формального відкриття літнього сезону на цій оселі УНСоюзу з кінцем минулого тижня, в найближчу суботу і неділю, 10 і 11-го липня, в програмі традиційних імпрез на цій оселі виступлять вокалісти сестри Катруся і Маріяна Сухенки, танцювальний і вокальний ансамблі Союзівки та мистці Оксана з Лукашевичів і мгр Лавро Полон. В суботу, 10 липня, традиційна мистецька програма відбудеться в концертовій залі „Веселки" після вечері, в ній візьмуть участь згаданий дует співачок Катрусі і Маріянни Сухенко, танцювальна група Союзівки під проводом Романа Строцького та вокально-інструментальний ансамбль Союзівки під проводом Ірини Біскуп та з участю акордіоніста Володимира Добущака. Після імпрези — забава з танцями. В неділю, 11-го липня, після Богослуження буде відкрита виставка картин мгр Оксани Лукашевич-Полон та мгра Лавра Полон. Вечором того ж дня в залі „Веселки" відбудеться доповідь мгр Оксани Лукашевич-Полон про „Мехіко — країну контрастів". Доповідь буде ілюстрована прозірками.

ЕПОХАЛЬНЕ ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВЦЯ

Д-р Леонтій Дмоховський разом із своєю співробітницею д-р Елізабет С. Пріорі під час досліджень у лябораторії шпиталю у Гюстоні, де він разом з іншими науковцями добився епохального відкриття: вирощення віруса ракової клітини. Повідомлення про це відкриття було подане в попередньому числі „Свободи".

През. Ніксон закликає до конструктивного контракту в сталевій індустрії

Вашингтон. — Під час зустрічі з представниками підприємств сталевої індустрії і професійних спілок зайнятих у цій індустрії робітників, запрошеними у вівторок 6 липня ц. р. до Білого Дому, през. Ніксон звернувся до них із закликом до конструктивного підходу в переговорах щодо нового контракту між керівництвами підприємств і світом праці. Теперішній трирічний контракт дійсний ще тільки до 1 серпня 1971 року і до цього реченця має бути підписаний новий контракт. Професійні спілки, що в них зорганізовані 400 000 робітників в різних підприємствах сталевої індустрії, вимагають вже тепер 31-відсоткової підвишки заробітних платень на протяг дальших трьох років — такої, як її добилися робітники алюмінійової індустрії з початком цього року. Свій заклик до представників підприємств і робітництва в справі позитивного підходу до нового контракту през. Ніксон мотивував конечністю посилення й поширення успішної конкуренції із сталевими індустріями інших країн, зокрема Совєтського Союзу, Китаю, Західньої Европи та Японії, і це підкреслив він також у своїй розмові з журналістами в Кензас Ситі під час переїзду з Вашингтону до Західнього Білого Дому в Клементе, Каліфорнія.

Комуністи уточнюють і загострюють свої мирові пропозиції про В'єтнам

Париж. — Член Політбюра компартії Північного В'єтнаму, який прибув недавно до Парижу очевидячки з новими інструкціями для тамошньої комуністичної делеґації, Ле Дук То відбув у своїй квартирі пресову конференцію, на якій заявив, що справу звільнення воєнних полонених можна розмежувати від політичної розв'язки цілої в'єтнамської проблеми. Він повторив свою давню пропозицію, що американські воєнні полонені будуть звільнювані в міру того, як будуть відкликувані з В'єтнаму американські війська. Але він повторив вимогу, що президент Ніксон мусить визначити остаточну дату відкликання всіх своїх військ, включно з військовими дорадниками для південної в'єтнамської армії. Зате він ускладнив справу кількома новими вимогами. А саме, він заявив, що воєнне перемир'я може стосуватися тільки американських і комуністичних військ, себто, що війна між комуністами і Південно-в'єтнамською армією буде продовжуватися. Далі, він обмежив виміну воєнними полоненими і перемир'я до території В'єтнаму, виключивши Ляос і Камбоджу. Врешті, він наполягав, щоб Америка „подбала" за відхід теперішнього південно - в'єтнамського президента Нгуєна Ван Тіє, рішуче відмовившись переговорювати з ним. Він заявив, що „загально відомо, що Нгуєна Ван Тіє наставили американці і вони мають також можливість відсунути його". Проте, одночасно „міністер закордонних справ тимчасового революційного уряду у Південному В'єтнамі", себто В'єтконґу, пані Ті Бінь, злагіднила ситуацію заявою, що ці останні комуністичні пропозиції не мають ультимативного й непорушного характеру, себто, що в ході переговорів можна б їх дещо змінити. Ле Дук То заявив також, що коли б дорадник президента Ніксона Генрі Кіссінґер, який має прибути до Парижу, хотів бачити його, то він радо стрінеться з ним.

ЗСА сприяють новим переговорам про відкриття Суезького каналу

Каїро. — До Каїро прибули два американські дипломати, а саме Доналд С. Берґус, неофіційний представник ЗСА в Єгипті, формально приділений до еспанської амбасади, яка опікується американськими справами в Єгипті після того, як у червні 1967 року Єгипет зірвав дипломатичні взаємини з Америкою, — та Майкел Стернер, який відає єгипетськими справами в Державному Департаменті. Вони відбули 20-хвилинну розмову з діючим єгипетським міністром закордонних справ Гафезом Ізмаілі. Міністер закордонних справ Махмуд Ріяд перебуває в Европі. Крім вістки про приїзд тих двох американських дипломатів і їхню зустріч з Гафезом Ізмаілі — нічого більше не сказано. Коментатори припускають, що вони склали на руки названого єгипетського віце - міністра меморіял з якимись новими американськими суґестіями у справі відкриття каналу.

Відкрито сезон на оселі ОДУМ-у „Київ"

Акорд, Н.Й. (Д.К.). — В неділю, дня 4-го липня 1971 року офіційно почався вакаційний сезон на Одумівці, оселі ОДУМ-у „Київ". Ранком в 10-ій год. розпочалася православна Служба Божа, яку відправив о. Борисенко, настоятель парафії св. Покрови у Філядельфії. Відразу після Служби Божої відправлено молебень в наміренні української молоді й з нагоди Дня Незалежности З'єднаних Стейтів Америки. Пізніше, в 3-ій годині дня, відбувся Фестиваль, в якому взяли участь одумівці з найближчих Осередків і одумівки - таборяни вишкільного курсу, який в цей час відбувається на Одумівці. З нагоди відкриття перед ватрою відбулася спільна вечеря гостей і господарів. Вечером гості і таборяни оглядали традиційні фаєрверки, які в цій країні ввійшли в традицію з нагоди Свята Незалежности. Словами пісні: „Запалала наша ватра..." почалася остання частина програми дня. Довго, аж геть за північ лунала прекрасна мелодія української пісні на вільній землі Вашинґтона.

У ТОРОНТІ ВІДБУВСЯ 10-й КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Торонто (В.Д.). — В днях 30 червня і 1, 2, 3 липня ц.р. тут в готелі Кінґ Едвард відбувся 10-й з черги Конґрес Українців Католиків Канади. Понад 500 делеґатів і гостей, членів складових організацій: Братства Українських Католиків Канади (БУК), Ліґи Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ) і Українського Католицького Юнацтва (УКЮ), взяли в цьому Конґресі активну участь. З великим ентузіязмом прослухали учасники слово, записане на магнетофонній платівці, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа. Участь в Конґресі взяли на чолі з Владикою-Митрополитом Максимом всі Владики Української Католицької Церкви в Канаді: єпископ Ніль, єпископ Ізидор, єпископ Андрей. Конґрес вислухав звіти уступаючих Головних Управ складових Організацій, провів обширну дискусію над ними, вислухав кількох доповідей та прийняв відповідні до обставин, в яких тепер перебуває УКЦерква, резолюції. На трирічну каденцію, згідно з ротаційним порядком, всі Головні Управи згаданих Організацій перейшли до Саскатунської Єпархії. Головою Централі Українців Католиків Канади обрано інсп. Богдана Подолюка, головою ГУ БУК обрано д-ра М. Стадника, головою ГУ ЛУКЖ обрана п-і д-р Степанія Потоцька, а головою ГУ УК-Юнацтва — Данило Боднар. В рямцях Конґресу відбувся в тому ж готелі бенкет в честь Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, на якому також було відзначено довголітню працю о. д-ра мітрата Василя Кушніра, як президента центральної установи канадійських українців — Комітету Українців Канади.

Д-р О. Попович здобув першість шахового турніру „Атлянтік Опен"

Ню Йорк. — Відомий шаховий майстер д-р Орест Попович здобув першість шахового турніру „Атлантик Опен", який відбувся тут впродовж вікенду свята 4-го липня з участю найкращих шахістів східніх стейтів Америки. Турніри під назвою „Атлантик Опен", влаштовувані щорічно в Ню Йорку в останніх п'яти роках, вважають найбільшими американськими шаховими турнірами. В цьому році турнір приєгнув рекордове число 398 шахістів, які розіграли змагання в чотирьох групах за розподілом, базованим на клясифікації рівня шахістів. З найсильнішій групі 180 змагунів, на чолі з ґросмайстрами Бенком і Р. Бирном, шаховий майстер д-р Орест Попович осягнув чемпіонат після восьми кругів гор швайцарською системою висл ідом 7:1 (6 перемог і 2 нерішені). Переможець одержав в нагороду $1,000 і чашу чемпіона турніру. Друге місце поділили ґросмайстри Бенко і Р. Бирн та майстри Фоєрштайн і Шіпман, здобувши однакову скількість точок 6½:1½. В двох попередніх турнірах „Атлантик Опен" д-р О. Попович поділяв друге місце, здобуваючи 7:1 точок в 1969 році і 6½:1½ точок в 1970 році. Замітним є факт, що в останніх трьох турнірах „Атлантик Опен" український шахіст майстер д-р Орест Попович не програв ніодної партії, замикаючи рахунок трьох років 17 перемогами і 7 нерішеними.

В цьогорічному турнірі найкращих шахістів Сходу „Атлантик Опен" взяли участь ще три інші шахісти українці, а саме майстер Тома Возьний з Клівленду, інж. Олександер Одарченко з Ню Йорку і Петро Радомський з Ню Джерзі.

В Джерзі Ситі відбудуться правдоподібно вибори нового посадника

Джерзі Ситі. — Після засудження теперішнього посадника цього міста Томаса Дж. Вілена і його 7 співробітників за вимушення й хабарі, що їх вони добивалися від контракторів і політичних діячів, в політичних колах рахуються з конечністю відбуття нових виборів нового посадника й інших членів управи цього міста. Деякі із представників стейтової влади вважають, що Вілен і його співробітники після засудження за вимушення втратили взагалі право займати будь-які публічні становища. Визнаний винним у всіх 29 пунктах акту обвинувачення посадник Вілен, кінець теперішньої каденції якого припадає на липень 1973 року, заявив, що він не думає резиґнувати із свого становища і буде чекати аж до правосильности вироку. Вілен і засуджені разом з ним його співробітники перебувають на волі за кавціями по 25 тисяч долярів. Противники Вілена готуються вже до виборчої кампанії. Між евентуальними кандидатами на посадника називають Майкела Белла, який кандидував уже два рази у виборах, д-ра Пола Джордана, досі політично неактивного, як також Томаса Ганджемі молодшого, батько якого Томас Ганджемі старший був усунений в 1933 році із становища посадника в наслідок закидів щодо його громадянського статусу. Старший Ганджемі був кандидатом на посадника в 1965 і 1969 роках.

НА СОЮЗІВЦІ ПОЧАВСЯ ЛІТНІЙ СЕЗОН ТРАДИЦІЙНИМИ МИСТЕЦЬКИМИ ПРОГРАМАМИ, ЗАБАВАМИ І СПОРТОВИМИ ЗМАГАННЯМИ

Кергонксон, Н. Й. — Понад 4,000 осіб, серед них переважно молодь, заповнили майже всі закутки Союзівки під час три-денного „вікенду" з нагоди Дня незалежности, 3-5 липня, 1971, з яким традиційно пов'язане офіційне відкриття літнього сезоні на цій оселі УНСоюзу. Валки автомобілів з далеких і близьких околиць тягнулися довгою чергою по відновленій доріжці Фордмор, спинаючись догори на Союзівку, що пишалася своїми білими будинками в чудовій, соняшній погоді серед зелені кетскильських гір. Забави, танці, мистецькі програми, тенісові змагання, прогулянки і товариські ґутірки — все це творило життєрадісну панораму вакаційного дозвілля. Вже в п'ятницю вечером звуки оркестри Союзівки, під орудою Ірини Біскуп, притягнули вакаційників і т. зв. „вікендових" гостей на нововідновлену терасу павільйону „Веселки", яка в суботу і неділю вечером дослівно здригалась під ритм танцюючих мас народу. Хоч і не відчувалося горячі, то бара павільйону була заповнена вщерть гістьми, які в перервах поміж танцями насолоджувалися нововведеною охолоджувальною системою. Таке ж охолоджування — у формі 40-тонової машини — буде заінстальоване вже цього тижня в концертовій залі „Веселки", згідно з твердженням запопадливого директора оселі, Володимира Кваса.

Серію традиційних культурно-мистецьких програм на Союзівці в літньому сезоні започаткував в суботу вечором виступ 25-членної групи Балетної Школи Роми Прийми-Богачевської, які вивели одногодинну програму вибраних сцен з баледу-казки „Квіт папороті". Вщерть виповнена заля нагороджувала молоденьких танцюристів щедрими оплесками за бездоганно виконані уривки з першого і другого актів балету. Солісти Іза Павлюк, Таня Зазуля і Роман Строцький, як рівнож хореограф-постановник балету Рома Прийма-Богачевська і піяніст-композитор Олег Левицький одержали особливе признання від задоволених глядачів. В неділю вечором на програму склалися українські народні танці ансамблю Союзівки — в числі 12 дівчат і шість хлопців, усі працівники оселі — під мистецьким керівництвом Романа Строцького та виступ молодої піяністки Орисі Цибрівської з Ню Гейвену. Програмами проводив майстер церемонії Володимир Гентіш, який рівнож забавляв публіку дотепами і гумористичними монологами. Під час перерви в суботу п. Гентіш представив гостям гол. предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора з дружиною і заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка з дружиною, як рівнож усіх секретарів Відділів УНСоюзу, які в цей час були на Союзівці. В суботу вечором до танців приграла оркестра „Амор" із солістом Ігорем Раковським.

Ще в п'ятницю вечером дівчата з дитячого табору вивели коротку програму над басейном Союзівки „Ніч під Івана Купала".

Фіналісти тенісового турніру на Союзівці

Сорок змагунів і змагунок заповнили тенісові корти Союзівки під час три-денного турніру, що його організували з нагоди відкриття сезону Союзівки ред. Зенон Снилик та інж. Юрій Савчак. Переможцями в чотирьох групах вийшли: Ю. Савчак (чоловіки), Борис Кучинський (сеньйори), Анна Михайлюк (жінки) і Юрій Фалинський (юньйори).

В понеділок вечором, коли більшість гостей від'їздили домів, пробиваючись переповненими автострадами, на Союзівці ще довго гомоніли пісні та безжурний сміх молоді.

Помер король американського джазу Луї Армстронґ

Ню Йорк. — У вівторок вночі 6-го липня 1971 р. помер під час сну в своїй квартирі в дільниці Квінс загально визнаний майстер гри на трубі, як говориться в некрологах — король американського джазу, Луї Армстронґ - „Сачмо". Напередодні смерти, у неділю 4-го липня, він відсвяткував у родинному колі та в колі друзів свої 71-ші роковини. Перед тим Л. Армстронґ підліковував у шпиталі серце, і вже збирався знову виступати з концертами. Але 10-тижневе лікування не змогло рішуче вплинути на загальний стан його організму. Президент Ричард Ніксон, довідавшись про смерть світової слави музики-негра, оприлюднив від імени своєї дружини і від себе заяву, в якій президентська родина присднується до смутку мільйонів американців і в якій покійного Луї Армстронґа названо „одним із архітектів американських музичних форм". Луї Армстронґ репрезентував американську музичну, зокрема джазову, культуру у виїздних концертах в Африці, Південній Америці та на Середньому Сході. Похорон відбудеться у п'ятницю в Ню Йорку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Юні виборці

В минулий понеділок, в дні офіційного святкування 195-их роковин З'єднаних Стейтів Америки, президент Ніксон підписав 26-ий Додаток до Конституції про активне право голосування 18-тирічних громадян в усіх місцевих, стейтових і федеральних виборах. Стейт Огайо, ратифікувавши в минулому тижні той закон з 23 березня ц. р., був 38-им з черги і таким чином виконав вимогу Конституції, що треба трьох четвертих усіх стейтів на будь - яку зміну в Конституції.

Чи і в якому напрямку приплив 11 мільйонів молодих виборців відіб'ється на політичній ситуації країни — це покаже тільки майбутність. Покищо існують на цю тему різні прогнози, різні пророцтва. Одні твердять, що молодь в масі схилясться до лібералізму і тому скріпить демократичних кандидатів, інші передбачують, що молодь докаже свою зрілість розсудливим підходом до кандидатів, за яких голосуватиме. Не бракує теж голосів, що хоч молоді люди швидше захоплюються усякими новаторствами аж до фанатизму, проте це часто солом'яний вогник і насправді молодь в масі не дуже цікавиться політичними справами й працею Конґресу. Тому не виключене, що великий відсоток управнених нових виборців не скористає з того привілею.

За признання 18-тирічним права голосувати промовляв головно той момент, що 18-тирічні юнаки обов'язані до військової служби. Коли вимагати від людини, що вона мусить боронити свою батьківщину, то годі відмовляти їй права брати активну участь в громадсько - політичному житті. А втім, збережено в силі конституційні постанови, що конґресменом може стати тільки той, що має найменше 25 років, сенатором — 30 років та президендом — 35 років. Цим стверджено, що для приймання відповідальних рішень треба мати високу освіту і той досвід, що приходить із віком. Як заявив Ричард Ніксон, країні потрібно „припливу нового духа час-від-часу". Але вартість людини для суспільства не рахується за її роками. В історії людства відомі генії у дуже молодому віці, але й відомо, що великими державними мужами бували люди старі.

Признання права голосування 18-тирічним — це експеримент. Треба сподіватися, що експеримент виявиться у практиці корисним.

Антинаціоналізація

Що означає поняття „пошта" в ЗСА? Звичайно, на перший погляд, те саме, що і в інших країнах світу: пересилання листів та інших матеріялів, утримання комунікації внутрі країни і зв'язку з зовнішнім світом. Але є й різниця. Наприклад: пошта пересилає річно кругло 82 більйони листів, посилок, газет тощо — це майже те саме, що пересилає річно увесь світ, крім ЗСА. До закінчення декади цей колосальний поштовий потік в Америці зросте до 120 більйонів поштових пересилок. Тому фахівці вирішили, що надійшов час перебрати справу поштової обслуги в цій країні у приватні руки, адже ніяка, мабуть, урядова аґенція не в стані мати такий вгляд у справу й проблеми, як приватна.

Після 200 років праці пошти в ЗСА, підлеглої федеральному Урядові під назвою „Поштовий Департамент ЗСА", з днем 1-го липня 1971 року пошта перейшла в приватні руки, під назвою „Поштова Служба ЗСА". З тієї нагоди відбулося символічне прощання з далекими першими поштовими гінцями на конях, поштовими каретами, нападами індіян — прощання з минулим. Нова поштова служба почала діяти, розпочався новий період в 200-літній історії пошти ЗСА. Нове керівництво „Поштової Служби ЗСА" має право збирати - консумувати фонди, закуповувати наймодернішу машинерію для швидкої обслуги, будувати поштові будинки тощо. На новій поштовій емблемі зображено американського орла — символ витривалости, сили й швидкости. Маємо вже перше зрушення в поштовій обслузі, яка дотепер не раз листа з Ню Йорку пересилала до Боффало впродовж 3-х днів, затримувала газети й журнали, що часто ставалося з різномовною, так зв. етнічною пресою, включно зі „Свободою". Відтепер летунського листа в радіюсі до 600 миль пошта буде доставляти до половніших міст у ЗСА на другий день. Буде ще значно більше покращень і удосконалень.

Здавалося б, що поштова справа мало відноситься до справ соціяльно - політичного порядку. Але це не так: в ЗСА відбулася антинаціоналізація пошти, задля покращення її праці. У країнах „соціялізму" завжди відбувається „соціялізація", як тепер на Кубі або в Чіле — і вона завжди виходить на гірше народові.

Любов Коленська

В УТЕЧІ ВІД СУСПІЛЬНОСТИ

Від деякого часу в Америці почала назрівати проблема „революційних спільнот" — „Коммюнес", поселення молодих людей, які здебільша виводяться із вище-середніх верств населення. Ця „спільнота" росте й поповнюється новими членами, здебільша рекрутованих із молодих „гиппіс". Їхні поодинокі групи поселення існують в 14-ох стейтах. Їхній центр — це стейт Каліфорнії, їхні інші осередки це: Чикаґо, Бостон, Ню Йорк і Ст. Луї.

Живуть вони по скелях, дебрах, каньйонах, в лісах — шатрах, селах і містах, зовсім окремішньо від усієї суспільности. Висказуються проти традиційного родинного життя, заявляються за змішанням рас, національностей, проповідують вільну любов і висловлюють релігійні ідеї, створюючи постать нового Бога.

Цей рух постав в пізніх 60-их роках, з хвилиною приходу „гиппіс", і ще недавно наростав так швидко й щедро, що міг стати важливим суспільним чинником.

Хтось скаже, яка тут загроза — він прийшов і відійде... На жаль, це явище зовсім не виглядає на проминаючу фазу, воно закорінюється глибоко у тривалий процес суспільного життя. З нього випливають усілякі злочини, перверзія, наркоманство і цілковите обниження культурного рівня нашої епохи.

Відомо, що подібні „спільноти" поставали ще давніше, в XIX сторіччі, в Брук Фарм, в Новій Англії, тільки не з теперішніми ідеями абсолютного опрокинення традиційного суспільного порядку, утвердженого сторіччями. Нові ребелянти рішучо заперечують яку - небудь співмісність з попереднім рухом, кажучи: „Цей стан викликало попереднє фальшиве суспільне життя, а тепер ми тому включуємося в цей рух, щоб направити людство на правдиву дорогу".

В загальному оті всі „спільноти" живуть приховано й засекречено та ледве їх можна спостерегти.

„Ню Йорк Таймс" ще з кінцем минулого року надрукував на цю тему цікавий репортаж Била Ковача. Автор покликався на Алберта Солніта, голову плянувальної комісії на повіт Марін в стейті Каліфорнії, який стверджує, що оті „спільноти" це ряд людей, що відкинули будь - які кровні, родинні зв'язки й заперечують щоденний обов'язок праці.

Д-р Луї Вест, голова департаменту психології на Каліфорнійському університеті, розподіляє ці „спільноти" за їхніми назвами на т. зв. „Зелених", „Червоних" та „Чорних", а за місцем їхнього поселення на тих що живуть по містах і тих, що заселюють села.

Ті, що залишилися в містах, живуть близько коледжів і університетів й, виступаючи на різних бурхливих маніфестаціях з гаслами „миру" — руйнують мури університетів, щоб потім спокійно замешкати в зруйнованих кімнатах цих будинків. Вони говорять, що спосіб їхнього „іншого" буття є тільки підтвердженням, що усі люди, не дивлячись на жадні кровні зв'язки, можуть спільно замешкувати, і тільки в такій „спільноті" існує розв'язка справжнього взаємного зрозуміння і нав'язання дійсно глибоких людських взаємин. Мотивують це ще й тим, що це заощаджує на чинші, паливі, кошти удержання щоденного життя, виеліміновує удержання багатьох авт, — а цей останній фактор допомагає в боротьбі із занечищеним повітрям. Живучи новим, відмінним, їхнім способом, вони зможуть поволі зліквудувати перестарілий і нищівний спосіб буття теперішніх родин. Одним словом — усі ті „блага" є конечно потрібні до „спасення" людства...

В цих же „спільнотах" існують групи основані на релігійно - філософських принципах на т. зв. „християнських засадах".

Групи, що живуть по селах, базують своє відокремлення на різних утопійно-релігійних ідеях та вартостях. Особливо Ню Мексико пересичене цими групами, їх також багато в південно-західній Каліфорнії, де підсоння лагідне, але поодинокі групи подибується і на півночі, хоча там суворі, довгі зими.

Більшість із цих „спільнот" не управляють ріллі машинами, самі виробляють різні знаряддя і ними працюють на полях, городах і садах, обходячись без жадних хемікалій, - усяких шкідників винищують природними способами. Більшість з них живе на Флориді в повіті Орендж. Назви їхніх груп — це: „Блек Муслім", та „Господні діти". Більшість цих поселенців, що живуть на селах, виявляється спокійнішим елементом, як їхні „друзі" з міст; вони захоплені різними утопіями, усе ж трохи вкладають праці і виявляються менше нищівними в суспільності. Хоча їх не люблять і довколишні сусіди роблять їм різні пакості.

В інтерв'ю з кореспондентами один студент каже: — Оті всі групи „спільнот" об'єднані тепер з „рухом жінок за визволення", вони вчаться самі й навчають інших, як творити й наладнувати справжній, природний зв'язок поміж всіми людьми, щоб збудувати нову суспільну систему".

Алберт Солніт, об'яснив, що в попередньому сторіччі (XIX) сюди зайшли перші піонери, щоб захопити нові землі і щоб жити на них далі давнім способом життя, а теперішні групи „спільнот", розсіваючись по всіх закутинах Америки, домагаються нових прав і тільки в їхньому розумінні — нових людських взаємовідносин. Вони основують їх на: відкиненні родинних зв'язків, неґованні подружжя, в стремлінні до перемішання рас і національностей, в контемпляції над утопіями, що витворюють порожнечу й спричинюють зажування наркотиків, живучи без будьяких обов'язків і професійного щоденного зайняття.

Отже, виникла нова проблема, яка поволі, але постійно підриває здорові основи суспільности; вона тим більше небезпечна, що під нагорткою вселюдських ідей несе знищення правдивих споконвічних вартостей і дощенту розкладає молодь.

На щастя, вже сьогодні можна спостерігати, що й ця проблема — можна б сказати — сама себе розв'язує і починає зникати, як зникло багато подібних антиприродних аморальних дивоглядів, не залишивши по собі жадного сліду.

Леонід Полтава

ОРЕЛ І ТРИЗУБ

(Репортаж)

(1)

Оселя Спілки Української Молоді біля кетскільського гористого містечка Елленвіл (комендант п. Кузик) нагадувала в дні американського Свята Незалежности — 3-го і 4-го липня 1971 р., великий козацький табір. Та як колишні американські кавалеристи пересіли в наш час на гелікоптери і створили славетну в корейських і в'єтнамських боях проти комуністів дивізію „Літаючої кавалерії", так тепер і наше „американське козацтво" пересіло з довгогривих коней на вигідніші й дорожчі металеві коні — „шевролети", „форди", „бюіки"... Сотні й сотні авт (разом на Оселі за два дні побували біля 4 000 людей) були запарковані всюди, де можна було притулитись на галявинах і під горбками, а чимало стояли й поза оселею край дороги, біля якої видніє синьо-жовтий великий напис двома мовами: „Відпочинкова Оселя СУМА". Що оселя існує вже віддавна, видко по кількох літерах на тім написі: вони осунулись униз, і якось ніхто не подбав, щоб на „візитівці" було все гаразд.

Люди розмістились у будинках, у модерному мотелі „Криниця", в „Селі" на узбіччі оселі; чимало родин спали в шатрах під велетенськими деревами, а чимало юнаків — таки в автах, коли не взяв чи не мав спального мішка. По знаках на автах було видко, що люди прибули з різних стейтів, найбільше з сусідніх із Ню-йоркським; 6 автобусів запаркувалися у долинці — ними прибули батьки і молодь із Ню Йорку, Брукліну, з Коннектикату, з Пенсильвенії.

Там, де маси людей, легко може витворитись безладдя. Але „козацький табір" жив своїм дводенним цікавим і приємним життям за добре продуманим пляном команди оселі і Команди сумівського табору першої тури.

Поклик письменникам-патріотам

О год. 7:30 ранку 3-го липня через таборовий радіоголосник прозвучав голос ред. Володимира Левенця, головного виховника тритижневого Виховно - Відпочинкового табору першої тури, який нараховує тепер понад 170 юних сумівок і сумівців: „Увага, увага! Всі учасники табору встають, вдягають сумівські однострої і йдуть на збірку!" І на свіжому повітрі, під ще лагідним ранішнім сонцем зароїлось від дітей... Короткий звіт, руханка, а потім сніданок і запляновані наперед лекції, розваги, мандрівки...

Але день 3-го червня відрізнявся від подібних днів на цій оселі, бо її „залили" маси народу. Це були в більшості батьки таборян та гості, переважно колишні селяни з України, оті, над важкою долею яких тужив Стефаник і Лесь Мартович, і до яких — як до всього українського народу — з висоти лету генія чітко і просто сказала Леся Українка: „Борись і добувайся Батьківщини!" Нині це переважно робітники американських фабрик і заводів, але дедалі, то більше є тут молодої інтеліґенції. Це радує батьків і всю нашу громаду, це в глибу душі радує і нашу далеку покорену, але неупокорену Україну.

Глибоко - символічна подія мала місце на Сумівській оселі в суботу 3-го липня. Перед вечором кругло тисяча осіб зібрались біля маєстатичного Пам'ятника Героям, щоб віддати пошану українським письменникам-патріотам Лесі Українці, Василеві Стефаникові і Лесеві Мартовичеві в століття їх народження. А що це відбувалось напередодні Національної Маніфестації в неділю, скликаної Організаціями Визвольного Фронту для відзначення 30-ліття Акту відновлення Української Державности, то таке поєднання політичних досягнень з культурними надбаннями України мало свою вимову.

У 100-річчя Лесі Українки, Василя Стефаника, Леся Мартовича

На сходах перед Пам'ятником Героям золотіє напис: „1941-1971". А з цементової площі перед пам'ятником, перед яким розташувались таборовики і батьки - гості, лунають через голосники слова письменниці Люби Коленської: „У 30-річчя святкувань відновлення Української Державности обходимо й сторіччя тих, які стали будівниками підвалин під будову нашої державности, смолоскипом у пробудженні байдужих і рушійною силою Чину — ґігантів слова: Лесі Українки і Василя Стефаника", до яких доповідачка долучила потім Леся Мартовича, апостола боротьби за рівноправність селянства. Л. Коленська багато цитувала з Лесі Українки та підкреслила один вислів В. Стефаника, що струснув збірною свідомістю слухачів: „Немає сили, яка б звільнила народ, крім сили свого народу". „Не дозвольне спати сер-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Дон Естебан

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ „АРҐЕНТИНЦІВ" НА СОЮЗІВЦІ

(Фейлетон)

Заки стану ногою на гостинну землю Сан Мартіна, Арґентину, вернуся дещо назад. А були це добрі часи. Не було тоді проблеми патріярхату, нас називали діпістами, лідером табору був Цвях, бльоковим Хрін, а зелену горохову зупу в таборовій кухні варив таки сам Горохівський. Політична промова директора УНРРА, англійця Гардта, на одному весіллі в тому таборі, звучала так (у перекладі на українську мову поляком Щупачинським): „Тихо. Пан директор хочуть сказати слово". Затихла музика, перестали пити ліндавку, все слухає.

„Пан директор каже, що українець - швець тут, у таборі, зробив йому чоботи..." Оплески. „І пан директор, як перед спанням скидає їх, то все думає, як допомогти українцям". Оплески. „Далі, пан директор каже, що Сталін не такий дуже моцний. Як далося раду Гітлерові, то дасться раду Сталінові". Більше оплесків. „А тепер слухайте, пан директор каже, що буде Самостійна Україна..." Оплески й оклики без кінця. Тут Щупачинський дає пораду. „Те, що сказав пан директор, нікому не кажіть, бо бачите самі, що він п'яний і ви дещо підпиті..."

Ще добре не закріпилися шнурки з коцами в таборовій кімнаті, переділеної надвоє, чи навіть на четверо, а тут знову перевозять до іншого табору. Знову інша власть, інший лідер, бльоковий, інші кальорії. Цим разом риж замінено цілковито на вівсяні платки, як висококальорійну їжу. Кухня гіршала, зате упорядковано таборову адміністрацію, таборову раду, переселенчу раду, таборовий суд, поставлено на висотах культурне життя, театр, школу, церкву, курси англійської мови та безліч інших курсів. Час летів. Померла УНРРА, прийшло ІРО, скринінґи. Народ заговорив про еміґрацію. Бльокада Берліну навіяла страхом, дехто вже навіть бачив бій американських танків із большевицькими десь на границі, біля Гофу. Якнайскоріше покидати Німеччину та кудись виїхати!

Наш багач у Параґваю Падучак, вистарався більше як 500 людям візи до Параґваю. Арґентинський уряд затверджує збірні лісти охочих на іміґрацію до Арґентини. Дуже добру ідею мали деякі члени переселенчих рад, а саме, еміґрувати компактною масою: задержиться таборова адміністрація, суд, школа, театр, церква, та врешті хтось піде рубати ліс.

Попав і я на збірну листу. Допомоговий Комітет в Арґентині потвердив в іміґраційному міністерстві збірну листу, на якій було й моє прізвище; готуйсь до виїзду в Арґентину! Мав я право першенства, бо моя дружина очікувала друге насліддя, а це в простому вислові говорилося, що ті із „форверцами" мають право першенства на виїзд.

Дня 10-го листопада 1948 р. завантажили нас у французькій пристані Ле Авр на корабель „Груа", з маршрутом до Буенос Айрес. Повних 26 днів скрипів старий корабель „Груа" по смирному океані, везучи приблизно тисячу нових іміґрантів до Арґентини. Було кількоро людей, що поїхали були в 1939 р. на вакації до Німеччини, а тепер верталися по дев'яти роках; їхали люди до своїх рідних там же давніше поселених. Я, на питання про родину в Арґентині, відповідав, що знаю лише президента Перона, і то з часописів.

Ось уже Буенос Айрес, переселенчий готель, процедура з документами - цедулею, погоня за мешканням і працею. Я вже мешкаю на Саранді, вул. [illegible] Замудіо ч. 589. Вулиці біля моєї хати висихають щоколи лише літом, себто в грудні; в інші пори року по них пливають качки і розкошують у багні.

Запотребувань на працю повно, газети переповнені такими оголошеннями, який фах собі вибрати. Чи стати карпентером, мулярем - албанілем, електриком, чи іншим фабричним робітником. Про все інше довідаєтеся вже від новоприбулих біля церкви на вул. Курапаліґве. Коби скоріше діждатися неділі!

Перші льоди проломано. Привикається до мови, спеки, москітів. Вже і не так тяжко потрапити на вул. Солер до Т-ва „Просвіта", чи на вул. Маза, до „Відродження", або поїхати до клюбу на вул. 24 де Новіємбре і заграти партію шахів.

Час летить. Лідер „безсорочників", Перон, все виконає, ніколи не заведе, а коротко це звучить: „Перон кумпле".

От і знову неділя. Знову зустрінетеся зі знайомими, друзями, на академії в „Просвіті", при вул. Аскуенага, в поїзді в дорозі на прощу до місцевости Лухан, на пластовій ватрі у парку Перейра біля Гудсону, на здвизі СУМ-а біля площі Мальтерії в Г. Е. Гудсон. І безліч інших зустрічей.

Культурне життя росте, кріпшає. Постають нові філії Т-ва „Просвіта", „Відродження", хори, при тих же культурних установах; театр, школи українознавства, кожнорічні пластові табори на Пунта дель Індіо...

Так минають літа. Перон „кумпле".

При зустрічі зі знайомим, нехай це знову буде біля церкви на вул. Курапаліґве, ви питаєте: „А що чувати, чи припадково не дістав листа із півночі, з Америки". Дістав, от зараз прочитаю. Ви слухаєте, що знайомий із вашого табору вже в Америці їздить автом - карою, має телевізію, ба, навіть такий чайник, що свище, як чай уже готовий. На думку приходить вам ваш проклятий прімус, якого ніхто все занечищується, духота, комашня, а про авто.. Тут тачку-каратіжо тяжко купити. Втікати на північ до Амери-

(Закінчення на стор 6-ій)

Степан Чорній

ЛЕСЯ УКРАЇНКА — ДРАМАТУРГ-НОВАТОР

(2)

Як бачимо Леся Українка думала про те, щоб її драматичні твори збагачували репертуар українських театрів, а не писала їх тільки для читача. Звичайно, є велика різниця між Лесею Українкою та її старшими колеґами по перу — Старицьким, Кропивницьким, Карпенком-Карим. Вони ж бо були не тільки драматургами, а й режисерами й акторами (Кропивницький, Карпенко-Карий) і писали драматичні твори для свого театру, виписували ролі для себе й добре знаних їм акторів, враховуючи амплуа, фактуру (зовнішній вигляд), голосові дані і т. д., а Леся Українка писала для театру взагалі, враховуючи вимоги молодої української інтеліґенції, вихованої на ідеях Драгоманова. Молода інтеліґенція вимагала нового репертуару — репертуару глибоко-психологічного, патріотичного, із соціяльною тематикою. Надто примітивною здавалося їй (молодій інтеліґенції) стара драматургія, непотрібними були, на її думку, неодмінні співи, танці й горілка[12]).

Леся Українка була речником цієї молодої ґенерації, до якої вона й сама належала, погоджувалася з її думками й шукала нових доріг для української драматургії і театру, який їй дуже лежав на серці.

Прикро стає, коли згадаємо, як сучасний Лесі Українці читач ставився байдуже до її драматичних творів, а ще прикріше, що не знайшлося нікого серед українського театрального світу, хто міг би побачити нове дихання в Лесиних драматичних творах.

Як сказано, українські театри були обмежені етнографічно-побутовим репертуаром і не могли справитися з виставами символічно-психологічного репертуару, який вимагав вдумливої, тонкої сальонової гри. Українська психологічна драма мусіла чекати на нового режисера і нових артистів, які з'явилися щойно після Великої Української Національної Революції. Був створений Молодий Театр під керівництвом енерґійного і талановитого режисера й актора Леся Курбаса. Лесь Курбас зумів прочитати п'єси Лесі Українки по-новому і вони зазвучали на сцені Молодого Театру повною артистичною гамою з усіма найтоншими відтінками почуттів і переживань людської душі.

„Блакитна троянда" вперше побачила світло рампи в 1899 р. в театрі М. Кропивницького, але, на жаль, успіху не мала. Драму „Блакитна троянда" поставили в бенефіс О. Ратмирової, яка виконувала ролю Люби Гошинської, Ореста грав П. Карпенко, лікаря Проценка — М. Кропивницький, Олімпіяду Іванівну — Г. Борисоглібська та ін. Режисер і актори трактували п'єсу більше як побутову, ніж психологічну, до якої вони не були підготовлені[13]) і в результаті мала „середній" успіх, за висловом М. Кропивницького. У 1909 р. „Блакитну троянду" поставили учні музично - драматичної школи М. Лисенка, але вистава успіху теж не мала.

Розуміючи складність образу Люби Гошинської, Леся Українка не даром усі свої надії покладала на талант М. Заньковецької, але, на жаль, Заньковецька тієї ролі не виконувала, хоч і носилася з думкою грати її.

Рецензенти дуже гостро виступили проти Лесиної п'єси в таких газетах, як „Киевлянин" (1899, № 229), „Жизнь и Искусство" (1899, № 228) та інших. Дуже уїдливо висміював „Блакитну троянду" рецензент І. Александровський, підкреслюючи „брак дії", „невиразність образів", зайву балакучість", „паталогічність сюжету", а вже найбільше дражнило Александровського те, що Леся Українка наважилась відображувати життя української інтеліґенції, що розмовляє по-українськи. Звичайно, що таку писанину не можна сьогодні розглядати серйозно. Бо, на нашу, думку, не тільки тодішній театр не доріс до інтерпретації модерних п'єс, а й більшість театральних і літературних критиків блукала в нетрях „критичної аналізи", не знаходила ключа в інтерпретації психологічних п'єс і вважала, що „акція" заключається в гопакові з вигейкуванням та зайвій метушні на сцені. Тому й не дивниця, що такі критики не побачили в „Блакитній троянді" (очевидно не драм. шедеврі Л. Українки) внутрішньої, психологічної дії-боротьби, (а не зовнішньої, фізичної), сальонового настрою, стрункого філософського діялогу, символіки в обстановці і т. д.

Не дивлячись на те, що „Блакитна троянда" не мала успіху на сцені, Леся Українка не падає духом, а наполегливо працює в наміченому напрямі творення нової української драматургії. В 1897 р. вона починає нову п'єсу — драматичну поему „У пущі", в 1901 р. пише драматичну поему „Одержима", і з цього часу міцніють новаторські особливості її драматургії, яскравіше виявляються філософські узагальнення та своєрідність її теоретичних поглядів на долю українського театру XX ст.

Шукаючи для себе нових шляхів у драматургії та намагаючись осмислити здобутки світового мистецтва, Леся Українка роздумувала над проблематикою української драматургії, написала на цю тему цікаву статтю в 1901 р. „Новейшая общественная драма", у ній авторка пробувала розв'язати проблеми суспільної драми: „Суспільна драма в новітньому значенні цього слова, себто драми маси, драми боротьби різних суспільних груп межи собою — це витвір останніх десятиліть XIX сторіччя"[14]).

Аналізуючи драму Ф. Шіллера „Вільгельм Тель", Л. Українка писаа: „У всякім разі се не моральний припадок, що власне в такій драмі, де найвиразніше стала демократична ідея, юрба вперше була поставлена на першім пляні та навіть ідеалізована; та не припадок і те, що роль тої юрби, хоч і дуже значна, все ж невиразна, заплутана, — звісно, се залежало не від прикмет талану драматурга, а від неясності самої ідеї для нього"[15]).

Найкращим зразком суспільної драми кінця XIX ст. Леся Українка вважала драму Г. Гауптмана „Ткачі". Найбільше у Гауптмана вона цінила те, що у нього особа „хоч і зв'язана з довкіллям і залежна від інших осіб, вона (особа, С. Ч.) має свій власний характер і цікава сама собою; вона не потребує ні котурн, ні маґнійового світла, щоб її помічали, в цей спосіб знищується юрба, як стихія, і на її місце стає суспільство, тобто спілка суверенних осіб. З цього моменту починається суспільна драма в новому розумінні цього слова"[16]).

Леся Українка була представницею неоромантизму — літературного напряму кінця XIX і початку XX ст., і застерігала, що прапора „новоромантичного" не збирається кидати, бо він „прагнув звільнити особу, але тільки виняткову, героїчну — од юрби"[17]).

[12]) Леся Українка: Твори. Том V, Драми., Тищенко і Білоус Видавнича Спілка, Ню Йорк, 1954, стор. 9.

[13]) Український драматичний театр, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії, том І, Наукова думка, Київ, 1967, стор. 337.

[14]) Леся Українка: Твори в п'яти томах. Том IV, Держвидав худ. л-ри, Київ, 1954, стор. 396.

[15]) Леся Українка: Твори в п'яти томах. Том IV, Держвидав худ. л-ри, Київ, 1954, стор. 467.

[16]) Там же, стор. 403.

[17]) Там же, стор. 402.

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 24-го ДО 28-го ТРАВНЯ 1971 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(7)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

„Трибуна УНС", сторінки молоді

У звітовому часі „Свобода" продовжувала публікацію нашого „вужчого органу", „Трибуни УНСоюзу", що є зокрема трибуною нашого організаційного відділу під проводом головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, та сторінок молоді, що їх редагують редакційні колегії поодиноких наших молодечих організацій. До цих сторінок у звітовому часі долучились ще окремі сторінки з надзвичайних нагод, як „Вісті з Гарварду", „Вісті з Українського Вільного Університету", сторінка з нагоди ювілею Союзу Українок Америки, сторінка Українського Історичного Т-ва ,сторінка Т-ва Українських Бібліотекарів, сторінка з нагоди демонстрацій в обороні Валентина Мороза та ін. У звітовому часі почала наладнуватись справа постійної сторінки „На економічні теми", що її редагуватимуть компетентні знавці з ініціятиви і рамени Товариства Українських Кооператорів та яка цілком певно буде вартісним доповненням існуючих уже при „Свободі" рубрик та сторінок.

Справа спеціялізації

Згадавши коротко про наші окремі сторінки і рубрики, мимоволі приходить на думку одна велика вимога часу для наших публікацій на ближче і дальше майбутнє: справа спеціялізації. Сьогодні вже кожна не тільки велика, але й менша американська чи канадійська газета має в складі своєї редакції першорядних знавців і спеціялістів поодиноких ділянок: внутрішньої і зовнішньої політики, економії, культури, спорту . . . В наших редакціях, із „Свободою" включно, кожний редактор силою обставин і конечности мусить бути „дівчиною до всього" і тим самим не має найменшої можливости зосереджуватись на такій ділянці, яка найбільше йому відповідає, студіювати її і направду знати її. Як довго ми бодай в деякій мірі не розв'яжемо цієї проблеми, так довго ми не маємо жадних виглядів на те, щоб поставити газету — як кажуть — на висоті своїх завдань.

З думкою про майбутнє

Усі наші попередники в „Свободі", зокрема наш незабутній д-р Лука Мишуга, відзначалися тим, що завжди думали не тільки про сьогоднішнє, але й про майбутнє повіреної їм газети. Д-р Лука Мишуга в своїм останнім конвенційнім звіті в 1954-му році гаряче закликав, щоб допомогти „Свободі" піднестись вище і ще ширше „розгорнути її крила", бо „чогось більшого, вартіснішого і впливовішого ми на цій землі вже не збудуємо". Це мрія і журба також кожного з теперішніх членів нашої редакції та, думаю, також і Головного Уряду УНСоюзу, зокрема його Екзекутивного Комітету й особисто головного предсідника, який вже на річних передконвенційних нарадах видвигнув затверджену опісля також конвенцією думку про спеціяльні стипендії УНСоюзу для студій журналістики. Думка вже сталася ділом і вже в цьому академічному році УНСоюз признав три стипендії молодим адептам журналістики: Юркові Віртові з Джерзі Сити, Лесі Гнатиків з Ст. Кетринс у Канаді та Юрієві Турчинові в Трентоні. Встановлено форми і зобов'язання УНСоюзу та стипендистів і вже сьогодні, після неповного року практики, ми маємо підставу з більшим довір'ям глядіти у майбутнє „Свободи" та публікацій УНСоюзу взагалі. Як зважити молодий доріст між нашими кореспондентами, можемо надійно твердити, що також і в нашому журналістичному житті „козацькому роду нема переводу".

АЕУ — наш культурний хмаросяг

У звітовому часі завершено те, що започатковано з ініціятиви д-ра Луки Мишуги двадцять років тому: випуск двох томів монументальної Англомовної Енциклопедії Українознавства під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича. Думаю, що власне ця книга найвимовніше потверджує засаду, що користь кожного діла рівняється вложеному в нього трудові. Крім неперевершеного труду проф. д-ра Володимира Кубійовича, понад дві сотні найкращих знавців поодиноких ділянок вклали в цю книгу української правди своє знання і свій труд, що перейшов опісля ще через великий млин головного редактора, редакторів розділів, рецензентів, перекладачів і, вкінці, університетського видавництва в Торонті. Тисячі телефонів і листів та десятки конференцій супроводили народження цього твору, що його знавці університетського видавництва назвали „книгою сторіччя" в ділянці англомовних публікацій про Україну. Якщо мені Господь дозволить, то я маю в пляні дати до найближчого нашого календаря докладніший звіт з будови цього нашого справжнього культурного хмаросягу, який ніколи не був би завершений без повного зрозуміння і підтримки та понад триста тисяч долярів коштів з боку УНСоюзу. До цього звіту дозволю собі долучити тільки коротку оцінку книги, що її дав директор університетського видавництва в Торонті д-р М. Дженерет з нагоди презентації другого її тому 19 квітня ц. р.

REMARKS BY DR. M. JEANNERET

The only thing that ever pleases a publisher more than to be entrusted with the production of a major successful work is to find its authors returning to his institution a second time for the purpose of publishing a second even more ambitious volume than the previous one. My colleagues and I at the University of Toronto Press feel honored today in a multiplicity of ways — partly because of your presence here as our guests, partly because we are indeed announcing today the successor volume to the one whose publication we celebrated together in this room in 1963. The high hopes that marked that previous undertaking were fully realized when we had to reprint it. But most of all we cherish the high honor that has been paid our imprint and the confidence that has been shown all the departments of our press by the Ukrainian National Association which has entrusted to us the continuation of this monumental scholarly publishing project. We wish them to know that we are as proud and as happy over including this important addition to our long list as we know they are in having completed their own extensive labors on it.

I like to think, too, that none of the many serious works we have issued illustrates more forcibly the catholicity of our own scholarly publishing interests than does the appearance of a second volume in this great encyclopaedia over our imprint. Indeed, this is the kind of true internationalism in the publishing enterprise which every Canadian nationalist ought to be prepared to salute. After all, the Ukrainian National Association with its Head Office in New Jersey has chosen to launch this, the most important cultural contribution in its program, through a Canadian publisher. It would not take many such sweeping international gestures of goodwill to eliminate forever the need for a certain Royal Commission on Book Publishing, and if this were to happen one of my own chief divertissements of the moment would happily disappear.

We hope, Mr. Lesawyer and Mr. Dragan, that the reception accorded volume 2 will equal even if it can hardly surpass the reception accorded volume 1. We also hope — in that paradoxical fashion peculiar to publishers — that you and we will be proved wrong once again in our marketing estimates, and that today's first printing of 6,000 copies of volume 2 will in the event again turn out to be conservative, and that a reprinting will be necessary. Perhaps by the time we publish volume 3, or at least by the time we publish volume 4, the true dimensions of the substantial market that supports this extraordinary publishing project will have been revealed.

Завваги д-ра Дженерета говорять самі за себе. Наводжу їх у цьому звіті з одною думкою: щоб Головний Уряд УНС на цих своїх річних нарадах уповноважив Головний Екзекутивний Комітет підносити ще вище цей наш культурний хмаросяг виданням дальших томів.

Інші публікації

Крім другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, в звітовому часі появилася у в-ві „Свободи" ще одна книга, що заслуговує на окрему увагу, бо вона є найбільш на потребу нашої громади — „Лікарський Довідник" нашого головного контролера д-ра Михайла Данилюка. І ця книга в своїй ділянці немає собі рівної в українській мові ані по цей, ані по той бік залізної заслони. Тільки сам її автор, д-р М. Данилюк ,та літературний редактор Вячеслав Давиденко могли б сказати, скільки труду, скільки телефонів і листів та розмов вимагала публікації цієї книги здоров'я.

Наш щорічний альманах, який і в звітному часі нам пощастило видати ще перед закінченням року, та цілий ряд інших публікацій доповнюють нашу, що так скажу, публікаційну панораму.

Адміністрація, друкарня

Люба Лапичак — Анатоль Домарацький

Якщо праця і продукція нашого видавництва в звітовому часі заслуговувала б на на яку увагу і відмічення, то це без сумніву належалося б у великій мірі нашої адміністрації, що і в звітовому часі працювала під проводом пані Люби Лапичак, та нашої друкарні під керівництвом її формана Анатоля Домарацького.

Книжковим відділом завідує один з найвидатніших сеніорів українського публікаційного діла директор Петро Постолюк.

Я, мабуть, не помилився б кажучи, що в звітовому часі через руки нашої адміністрації і друкарні та експедиції перейшло мільйон справ: телефонів, листів і відвідин, крім „звичайної" адміністраційної і друкарської праці: книговедення, висилка та інкасування рахунків, виплати, оголошення, картотеки і безчисленні зміни адрес, замовлення матеріялів, — прямо не назвати того всього, що виконує наша адміністрація.

Це відноситься і до друкарні. Кожна літера, кожний рядок, що появились друком у нашому видавництві перейшли через руки наших друкарів. А це, про що звітуємо, тільки частина їхньої праці. До цього приходять замовлені друкарські роботи, до цього долучуються численні друки для УНСоюзу як і „служба громаді", яку виконує УНС друком летючок, програмок і навіть журналиків для багатьох наших акцій, зокрема тих, що їх веде наша молодь.

Усе це можна подолати завдяки кваліфікованості працівників видатництва, як і завдяки їхній відданості праці і установі та прикладній співпраці.

КОДЕКС ЕТИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

схвалений Другим З'їздом Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6 листопада 1966

Український журналіст, без уваги на те, де він живе та в яких обставинах працює, повинен вважати себе органічною складовою частиною великої міжнародної спільноти журналістів, першим головним обов'язком яких є правдиво ,об'єктивно і вповні інформувати читачів і суспільність та з'ясовувати й коментувати події виключно на базі перевірених фактів та згідно зі своїм найкращим знанням, своєю совістю та своїми переконаннями.

Мавши на увазі факт, що в сучасній окупованій Україні преса й журналістика, як і все життя поневоленого народу, всецiло підпорядковані тоталітарному окупаційному режимові та змушені служити виключно його злочинним цілям та інтересам, український журналіст у вільному світі є головним виразником вільної української преси. В таких обставинах український журналіст у вільному світі має виконувати не тільки завдання всіх професійних журналістів у широкому світі, але має ще окрему, історичну місію поширювати правду про Україну, обороняти права української нації на рідну, ні від кого незалежну народоправну державу, плекати й розвивати українські національно-політичні й культурні традиції, розвивати й поглиблювати українську політичну думку та підтримувати всі почини, що сприяють політичному, культурному й економічному організаційному розвиткові української громади у вільному світі. Тим то український журналіст у вільному світі є не тільки виконавцем своєї професії, але рівночасно й оборонцем прав свого поневоленого народу, отже й українським громадсько-політичним діячем. Це накладає на нього подвійний обов'язок зберігати у виконуванні журналістичної професії засади етики й громадської моралі та як журналіст-публіцист і людина поводитись так, щоб серед своїх і чужих викликати пошану до себе та української журналістики.

Українська преса в ЗСА і Канаді користується повною свободою друкованого слова, ґарантованою конституціями і законами цих країн. У цих ідеальних умовинах виконування своєї професії український журналіст зобов'язаний з власної і непримушеної волі респектувати й підтримувати конституційно-народоправний устрій цих держав та ставитись льояльно до їх установ, зберігаючи та виконуючи при цьому право і обов'язок з'ясовувати своїм читачам урядову політику цих країн на базі практичної аналізи та крізь призму не тільки державних інтересів ЗСА і Канади, але й ідеалів та змагань України й українського народу.

Щоб могти успішно виконувати ці свої професійні завдання та окрему місію вільної української преси, український журналіст у своїй праці повинен керуватися такими основними етичними засадами:

1. Підставою журналістичної праці є повне і беззастережне пошанування правди. Правда мусить лежати в основі всіх інформацій і всіх тверджень. Поширювання вісток чи тверджень, не опертих на безперечних фактах, подавання здогадів і гіпотез за факти, базування висновків та, зокрема, закидів і обвинувачень на здогадах або неперевірених фактах суперечить основній засаді журналістичної етики.

2. Етичне відношення журaліста до правди повинно проявлятися в його готовості змінити свою думку та одверто признатися до помилки, якщо така трапиться. Журналіст повинен бути відважний і твердий у своїх поглядах і переконаннях, але водночас має уважно й об'єктивно та без будь-яких упереджень вислухувати другу сторону і признавати доказану фактами правдивість чужих аргументів.

3. До основних етичних засад журналіста належить докладність, дбайливість і добра воля як у збиранні і передачі вісток, так і в коментуванні та вияснюванні подій, при чому думка про загальне добро завжди мусить мати перевагу над інтересами одиниць чи груп.

4. У виконуванні своєї професії журналіст завжди повинен змагати до найвищої компетентности і знання справи та виявляти такт і зрозуміння у відношенні до інших. А тому, що професія українського журналіста тісно пов'язана з ідеями й ідеалами української визвольної проблематики та обороною української правди, український журналіст повинен відзначитись та виявляти прикладну ідейність і некорисливість.

5. Журналіст зловжив би своєю професією, якщо писав би проти власного знання фактів і проти власних переконань тако ж годі, якщо від нього вимагали б цього його працедавці чи керівники його політично-партійного проводу .

6. Добра воля, подібно як і правда, мусить бути основою журналістичної праці. Передача вісток чи їх коментування із свідомою злонамірeністю є порушенням журналістичної етики.

7. Подаючи вістки чи коментарі вповні з інших друкованих джерел, треба обов'язково відкликатись на їх джерело. Повний передрук вістки чи статті без подання їх первісного джерела є так само неетичним, як присвоєння чужої власности.

8. Журналіст має право і обов'язок обороняти свої погляди та піддавати під сумнів і полемізувати із поглядами суперечними. Але в полеміці журналіст зобов'язаний не тільки до максимальної об'єктивности, але й джентелменства. Він грубо порушив би журналістичну етику та зловжив би своєю професією, якщо промовчував би факти чи перекручував правду для оборони своїх поглядів.

9. Критика подій, явищ і поглядів так само належить до журналістичної професії, як інформування про них. Але кожна така критика мусить бути базована тільки на правді і фактах та мати на увазі цілість української правди і добро всієї української спільноти. У критиці, як і полеміці, треба зберігати спокійний тон, вистерігатись образливих висловів та виявляти максимальну добру волю. Пишучи про рідні установи й організації, можна і треба їх критикувати, коли є до цього причина, мавши на увазі, що конструктивна критика є основним привілеєм вільного суспільства та передумовою його розвитку. Але в такій, як і кожній критиці треба відкликатись на дійсні, перевірені факти та мати на увазі добро і покращання цих установ, але не їх упадок чи тільки критику для критики. В полеміці з іншими думками і поглядами треба обов'язково в цілості наводити текст того вислову, до якого полеміка відноситься. Було б порушенням журалістичної етики лаяти, дискримінувати чи відсуджувати від чести особу чи групи осіб тільки за те, що вони мають і висловлюють інші погляди. Кожна людина має право на власний погляд, а помилятись є людським. Добра практика журналістичної професії вимагає, щоб всі матеріяли із закидами та критикою були підписані дійсним прізвищем чи відомим професійним псевдо — або криптонімом автора.

10. Український журналіст повинен давати приклад політичної й товариської культури, яка наказує стосувати в політичному і громадському житті „чесну гру" та не переносити громадсько-політичних суперечностей і розбіжностей думок на приватний і персональний ґрунт.

11. Для збереження взаємної пошани в українському журналістичному світі не годиться писати легковажно або принизливо про конкуренційні часописи та їх редакторів, але треба виявляти у відношенні до них такі саме джентелменство і толерантність як ми бажали б, щоб вони виявляли у відношенні до нас.

12. Виконування журналістичної професії накладає великі обов'язки і відповідальність, але й дає великі привілеї. Було б неетично використовувати ці привілеї для особистих, родинних чи групових і партійних та інших цілей і користей, не зв'язаних безпосередньо із добрим виконуванням журналістичної професії.

5. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Гевриk склав звіт з контролі УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

з контролі майна і діловодства, проведеної в днях 5-го до 10-го квітня 1971 року.

Головна Контрольна Комісія, обрана на 27-ій Конвенції УНС в травні 1970 року в Клівленді, уконституювалася по Конвенції як слідує:

1. мґр Іван Гевриk — голова
2. мґр Іван Винник — заступник голови
3. д-р Богдан Гнатюк — секретар української мови
4. д-р Іван Скальчук — секретар англійської мови
5. д-р Михайло Данилюк — член.

Згідно з постановами статуту, Контрольна Комісія перевела провірку майна і діловодства УНСоюзу в днях від 5-го до 10-го квітня 1971 року: І. Гевриk — рекордовий відділ, морґеджі і видатки, І. Винник — фінансовий відділ, Б. Гнатюк — „Союзівку", І. Скальчук — секретарсько-організаційний відділ, М. Данилюк — „Свободу" і видавничий відділ. В п'ятницю, 9-го квітня, відбула Контрольна Комісія спільні наради з Екзекутивним комітетом та ствердила, як слідує:

Усі табелі, подані у звітах головних урядовців, тобто головного предсідника, заступника гол. предсідника і рекордового секретаря, головного секретаря і організаційного референта, касира, редактора „Свободи", адміністрації „Свободи" і управителя „Союзівки" є правдиві і вірно віддзеркалюють стан майна УНСоюзу і його членства з 31-го грудня 1970 року.

В додатку до всіх поданих табель, Головна Контрольна Комісія подає як слідує:

Фінансовий відділ:

ПРИБУТКИ И ВИДАТКИ

від 1-го січня до 31 грудня 1970 р.

	Прибутки	Видатки
СІЧЕНЬ	$ 589,060.69	$ 377,446.11
ЛЮТИЙ	549,429.67	633,807.36
БЕРЕЗЕНЬ	534,397.43	557,982.76
КВІТЕНЬ	561,309.08	500,754.20
ТРАВЕНЬ	884,900.79	828,850.09
ЧЕРВЕНЬ	544,564.32	553,252.47
ЛИПЕНЬ	848,704.77	797,815.62
СЕРПЕНЬ	597,416.19	594,290.76
ВЕРЕСЕНЬ	676,011.93	663,742.72
ЖОВТЕНЬ	857,396.89	868,802.35
ЛИСТОПАД	976,121.09	1,016,750.30
ГРУДЕНЬ	1,038,609.42	1,160,576.44
Разом:	$ 8,657,922.27	$ 8,553,871.18

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА ГЕВРИКА З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ

В цьогорічній перевірці Рекордового Відділу, яким кермує заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, присвятив я особливу увагу п'яти ділянкам праці цього Відділу, а саме:

1. Оформлюванні аплікацій на нові грамоти забезпечення
2. Видачі нових грамот забезпечення
3. Вдержування статистики членства і інших рекордів
4. Кореспонденції із секретарями, організаторами і членами
5. Видачі членам щорічних чеків дивіденди

1. Запізнавшися докладно із процесом оформлювання аплікацій на нові грамоти забезпечення, від їхньої перевірки негайно після їх отримання від секретарів та організаторів, через їхню перевірку головним лікарем та виготовлення фотостатів аплікацій, аж до виготовлення на підставі аплікацій карточок і виказів членів, я міг ствердити, що ці праці є ведені фахово і пляново за певною системою. При тому персонал Рекордового Відділу докладає всіх старань, щоб ці пильні праці були викінчені якнайскоріше, бо з ними зв'язане виготовлення нових грамот забезпечення членів і місячних виказів та рахунків. Перевірку одержаних аплікацій проводить в першу чергу керівник Рекордового Відділу з прийнятими практиками професійних „андерврайтер", звертаючи увагу на оцінку риску забезпечення апліканта, основану на його стані здоров'я, його звичкам, затрудненні, та на його відношенні до військової служби, коли мова про молодих мужчин. Спеціяльну увагу присвячує Рекордовий Відділ аплікаціям на вищі суми забезпечення, які вимагають пильнішої перевірки, та оформлюванні і апробаті забезпечення невповні здорових аплікантів, стараючись про їх забезпечення через реасекурацію на нормальних, чи теж підвищених вкладках.

2. На підставі оформлених аплікацій та виготовлених вже картотек для кожної нової грамоти забезпечення виготовляє Рекордовий Відділ ці нові грамоти, які теж проходять після їх виписання докладну перевірку перед висилкою їх секретарям Відділів. В останньому часі Рекордовий Відділ старався закінчувати праці над оформлювання аплікацій і виготовлення грамот не пізніше 12-го дня місяця, а були випадки висилки грамот вже навіть 9-го дня місяця, коли в даному місяці в цих дев'ятьох днях припадало більше робочих днів. Є вигляди на ще дальші приспішення цих праць, але вони зв'язані із збільшенням персоналу Рекордового Відділу, а навіть із устійненням ранішого реченця закінчення принимання аплікацій на нові грамоти забезпечення. Про такі можливості було б побажаним застановитися, коли б серед нашого нового членства було більше аплікацій на вищі суми забезпечення, бо тоді такі грамоти повинні б бути доручувані якнайскоріше.

3. Для кожної грамоти забезпечення вдержує Рекордовий Відділ по декілька різного роду картотек, в тому і системи IBM, які служать для друку виказів членів, для щомісячної статистики членства і річної оцінки грамот всього членства, для виготовлення чеків дивіденди, для встановлення суми зібраних вкладок додаткового подвійного забезпечення і забезпечення платника, для обчислення зібраних вкладок першого року членства та для обліку всіх змін у стані членства при кінці кожного місяця. Крім того веде Рекордовий Відділ статистичні книги, яких підсумки є узгіднювані при кінці кожного місяця із статистичними картотеками IBM. Все це дає можливість Рекордовому Відділові вести докладний облік членства, за що й одержав цей Відділ неоднократні признання від стейтових контролерів та від контролерів фірми Ернст енд Ернст. До діловодства Рекордового Відділу належить теж впорядкування та зберігання всіх документів забезпечення членів, виказів членів, місячних звітів про рух членства по Відділах, та кореспонденції — листів одержаних Головною Канцелярією і копій відповідей та всього листування зі секретарями, організаторами і членами.

4. З багатьома ділянками діловодства Рекордового Відділу зв'язана теж широка кореспонденція цього Відділу із секретарями, організаторами і поодинокими членами. Моя перевірка ствердила, що керівник цього Відділу та його співробітники прикладають велику вагу справі листування. На отримані листи відповідає заст. гол. предсідника В. Сохан звичайно впродовж трьох днів, за малими виїмками, коли йдеться про менше пильні справи і час пильних праць над виготовлюванням виказів і грамот нових членів. Кожний отриманий лист із запитами, чи зажаленнями від членів підлягає докладній перевірці справи і його поладнується дуже совісно і докладно. Тому й одержує Рекордовий Відділ багато таких листів від секретарів і членів, які знають з досвіду, що отримають на ці листи бажані відповіді, інформації, вияснення, а то й поради з ділянки забезпечення. З моєї перевірки виніс я переконання, що керівник цього Відділу є перевантажений кореспонденцією і іншими працями, та що йому потрібно помочі через збільшення персоналу Відділу.

5. Впродовж цілого року вдержує Рекордовий Відділ окрему картотеку IBM і переводить в ній всі зміни стану членства, щоб на підставі даних цієї картотеки виготовляти при кінці травня кожного року чеки дивіденди за кожну грамоту забезпечення членів. В часі нашої перевірки вже були пороблені перші кроки у підготовці до виплати дивіденди, вже були виготовленні обіжники з таблицями дивіденди з 29-го травня 1971 року, та так же само були готові інформаційні летючки із закликом до членів жертвувати свої дивідендові чеки на Фонд Наглої Потреби. Це виказує, що і в цій ділянці Рекордовий Відділ працює систематично і пляново.

В часі цьогорічної перевірки я мав нагоду ствердити, як виконуються теж інші праці Рекордового Відділу, як зміни імен, прізвищ ,спадкоємців і віку на грамотах членів, зміни кляс забезпечення, зміни пляну платности вкладок, видачі аплікацій на допомоги дуплікати грамот, грошові звороти, як і висилка посмертних листів. Всі ці обов'язки, як теж друк виказів і повідомлень про платність вкладок на машинах IBM, виконує Рекордовий Відділ старанно, виказуючи постійні старання якнайкраще співпрацювати зі секретарями Відділів та давати якнайбільше солідну забезпеченеву службу членам.

Підсумовуючи мої спостереження з перевірки Рекордового Відділу, хочу ствердити, що цей Відділ веде своє діловодство дбайливо і фахово та має його взірцево упорядкованим завдяки відданій праці його службовиків на чолі із керівником Відділу заступником гол. предсідника В. Соханом.

На підставі точної і проглядної статистики Рекордового Відділу я зладив подані низу таблиці про рух членства за 1970 рік та його стан з кінцем 1970 року.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ З 31 ГРУДНЯ 1970 ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді		Нові кляси:	
Кляса	Число членів	Кляса	Число членів
Кляса І — Т-16 і Т-18	852	Кляса Е-20	5,737
Кляса II — Р-70	241	Кляса Е-18	4,629
Кляса 4Р — Р-20	1,391	Кляса Е-65	258
Кляса 5Е — Е-20	1,938	Кляса Р-20	7,634
Кляса 6С — Е-18	195	Кляса Р-65	153
Разом активних членів			22,433
На випл. заб. і безпл. прод.			3,400
Всіх разом у Деп. Молоді			25,833

(Продовження на стор. 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

(Продовження зі стор. 3-ої)

Департамент Дорослих		Дорослі члени з молодечими грамотами:	
Кляса	Число членів	Кляса	Число членів
Старий рід забезп.	68		
Кляса O — P-70	251		
Кляса T	4,204		
Кляса W	12,634		
Кляса P.20	14,802		
Кляса E-20	10,201	Кляса 4P — P-20	97
Кляса E-65	2,196	Кляса 5E — E-20	170
Кляса P-65	1,434	Кляса 6C — E-18	3
Кляса DP-60	291	Кляса P-20	220
Кляса DP-65	375	Кляса E-20	200
Кляса T-5	47	Кляса P-65	12
Кляса T-10	198	Кляса E-65	17
Кляса ADD	4,063	Кляса E-18	12
Разом активних членів			51,495
на випл. і безплатному продовженні			11,881
Всіх разом у Департаменті Дорослих			**63,376**
Усіх членів у Департаменті Молоді			25,833
Усіх членів у Департаменті Дорослих			63,376
Разом усіх членів на 31-го грудня 1970 року:			**89,209**

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

за станом з 31-го грудня 1970 року

	Число членів	Їх сума забезпечення
Активні члени Департаменту Молоді	22,433	$ 20,199,681
Активні члени Деп. Дорослих	47,432	48,924,773
Члени на Акцид. Забезпеченні	4,063	20,315,000
Молодь на випл. забез. і безпл. продовженні	3,400	2,265,009
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	11,881	8,798,243
Разом усіх членів	**89,209**	**$ 100,502,706**

ПІДСУМКИ РУХУ ЧЛЕНСТВА ЗА 1970 РІК

Стан активних членів з 1-о січня 1970 року:	75,583
Нові члени за 1970 рік	5,252
Разом:	**80,835**

Втрати за 1970 рік:

Суспензи	640	
Грошові звороти	897	
Виплати E грамот	2,226	
Сплати вкладок P. грамот	2,125	
Смертні виплати	872	
Інші втрати	147	
Разом:		**6,907**
Стан активних членів з 31-го грудня 1970	**73,928**	

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

	1970 р. з 1 січня Стан чл.	1970 р. з 31 грудня Стан чл.	Прибуток або втрата
Молодь	23,279	22,433	— 846
Дорослі	48,670	47,432	— 1,238
Грамоти ADD	3,634	4,063	+ 429
Разом:	**75,583**	**73,928**	**— 1,655**

ВСІ ЧЛЕНИ УНС

	Стан чл. з 1 січня 1970 р.	Стан чл. з 31 грудня 1970 р.	Прибуток або втрата
Молодь	26,315	25,833	— 482
Дорослі	59,158	59,313	+ 155
Грамоти ADD	3,634	4,063	+ 429
Разом	**89,107**	**89,209**	**+ 102**

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА ВИННИКА З ПЕРЕВІРКИ ФІНАНСОВОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

ПРИХОДИ:

1. ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ:		
Забезпечення на життя	$ 2,768,963.53	
Забезпечення від випадків	45,762.54	
Братський фонд	82,033.39	
Разом		$ 2,896,759.46
2. ВІДСОТКИ:		
Бонди	$ 1,128,297.26	
Морґеджі	502,873.82	
Позички членам	20,754.31	
Українська Нац. Корпорація	11,516.73	
Уділи	2,511.78	
Разом		$ 1,665,953.90
3. РІЗНІ ВПЛИВИ:		
Пожертви на Сирітський фонд	$ 10,000.00	
Пожертви на Фонд Наглої Потреби	2,061.67	
Підвищення вартостей бондів	3,542.65	
Зворот податку від реальност.	2,539.65	
Дивіденда від уділів	981.25	
Прихід з продажі реальностей	751.41	
Прихід з продажі бондів	97.32	
Прихід з виміни грошей	53.30	
Зворот за реасекурацію	382.00	
Зворот позички до Народного Фонду	81.05	
Разом		$ 20.470.30
4. СОЮЗІВКА:		
Загальні приходи	$ 382,730.26	
Разом:		$ 382,730.26
Примітка: детальні звіти Союзівки і Видавництва Свободи подані окремо, як прилоги.		
5. ВИДАВНИЦТВО СВОБОДА:		
Загальні приходи	$ 397,021.24	
Разом		$ 397,021.24
Разом приходи УНС		$ 5,362,935.16
6. БОНДИ:		
Вплинуло з бондів	$ 1,494,423.91	
Разом		$ 1,494,423.91
7. ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ МОРҐЕДЖІ:		
Вплинуло з гіпотечних позич.	$ 1,091,621.37	
Разом		$ 1,091,621.37
8. ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ:		
Вплинуло з позичок	$ 112,458.84	
Разом		$ 112,458.84
9. РЕАЛЬНОСТИ:		
Продано реальність	$ 6,773.59	
Зворот завдатку	12,500.00	
Разом		$ 19,273.59
10. АМОРТИЗАЦІЙНИЙ ФОНД:		
Реальности	$ 21,821.43	
Машини	7,524.02	
Разом		$ 29,345.45
11. РІЖНІ:		
Переноси фондів	$ 547,863.95	
Разом:		$ 547,863.95
Разом касові приходи:		8,657,922.27
Готівка на день 1 січня 1970 р.		174,299.55
Разом:		$ 8,832,221.82

ВИДАТКИ:

1. ВИПЛАТИ ГРАМОТ:		
Дозрілі грамоти	$ 1,523,187.40	
Посмертні грамоти (835)	630,151.57	
Передчасні звороти	226,126.05	
Подвійне забезпечення	4,700.00	
Забезпечення АДД	5,600.00	
Сирітський Фонд	7,532.30	
Діти, що їх родичі повмирали	4,749.53	
Премії за реасекурацію	10,009.73	
Податок від вкладок Канади	12,773.76	
Лікарське бадання нових членів	5,975.95	
Головний лікар	1,250.00	
Актюар за оцінку і статистику	6,472.50	
Асекураційний відділ за дозволи	19,751.14	
Правні поради при виплаті п. д.	1,433.00	
Разом:		$ 2,459,712.93
2. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ:		
Відділові секретарі	$ 270,008.33	
Відділові предсідники і касири	3,185.00	
Нові члени	68,899.41	
Обласні організатори	35,547.94	
Кошти подорожей обласних організаторів	22,993.20	
Кошти обласних засідань	7,056.38	
Друки для Відділів	7,406.11	
Спортова акція	2,969.49	
Разом:		$ 418,065.86
3. КОШТИ ІНВЕСТИЦІЙ:		
Обнижения вартостей в бондах	$ 7,919.33	
% від закуплених бондів	3,263.93	
Страта при продажі бондів	5,444.76	
Обслуга при бондах	6,774.65	
% від Сирітського Фонду	855.17	
Кошти інвестицій в морґедж.	150.00	
Разом:		$ 24,407.84
4. КОШТИ АДМІНІСТРАЦІЇ:		
а. Персональні:		
Платні Екзекутиви	$ 71,000.00	
Платні Працівників	161,027.00	
Разом		$ 232,027.00
б. Забезпечення працівників:		
Хворобове забезпечення	$ 14,444.90	
Пенсійний фонд	12,465.00	
Асекурація	11,110.42	
Безробіття	1,245.42	
Обезпечення від випадків	2,731.00	
Соціяльне забезпечення	9,683.58	
Стейтовий податок	1,643.04	
Разом:		$ 53,323.36
в. Річеві видатки:		
Чинш	$ 12,000.00	
Канцелярійні прибори і друки	26,358.24	
Оголошення	5,671.10	
Поштові оплати	10,186.30	
Телефони і телеграми	7,011.08	
Асекурація будинків	5,915.29	
Винайм і обслуга машин	5,809.20	
Вкладка до братських організацій	991.70	
Асекураційні книжки і журнали	743.08	
Виміна канадійських грошей	99.05	
Разом		$ 84,785.04
г. Кошти подорожей, засідань і репрезентацій:		
Кошти подорожей і репрезенцій	$ 29,614.78	
Кошти річних засідань	8,651.15	
Контрольна Комісія	4,251.85	
Канадійська канцелярія	1,266.17	
Разом:		$ 43,783.95
5. ДИВІДЕНДА:		
Виплачено дивіденди	$ 399,522.70	
Разом:		$ 399,522.70
6. СВОБОДА:		
Свобода за членів	$ 176,200.00	
Разом:		$ 176,200.00
7. КОНВЕНЦІЯ:		
Конвенція в Клівленді	$ 238,435.90	
Разом:		$ 238,435.90
8. ДОПОМОГИ, ПОЖЕРТВИ, СТИПЕНДІЇ:		
Допомога членам	$ 33,545.00	
Пожертви організаціям	15,483.81	
Стипендії	5,139.69	
Фонд Наглої Потреби	3,250.00	
Енциклопедія	38,251.13	
Разом:		$ 95,669.63
9. АМОРТИЗАЦІЯ:		
Реальностей	$ 21,821.43	
Машин	7,524.02	
Разом:		$ 29,345.45
10. ІНВЕНТАР:		
Закуплено машини, бюрові устаткування	$ 3,007.99	
Разом:		$ 3,007.99
11. СОЮЗІВКА:		
Загальні видатки	$ 379,737.84	
Разом:		$ 379,737.84
12. ВИДАВНИЦТВО І СВОБОДА:		
Загальні видатки	$ 397,512.41	
Разом:		$ 397,512.41
Разом видатки:		$ 5,035,537.90
13. БОНДИ:		
Закуплено бондів	$ 2,082,405.84	
Разом:		$ 2,082,405.84
14. ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — МОРҐЕДЖІ:		
Видано гіпотечних позичок — морґеджів	$ 374,863.41	
Разом:		$ 374,863.41
15. ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ:		
Позичено членам	$ 147,931.74	
Разом:		$ 147,931.74
16. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА КОРПОРАЦІЯ (ДІМ):		
Уділено позичку	$ 289,492.46	
Разом:		$ 289,492.46
17. РЕАЛЬНОСТИ:		
Перебрано реальности	$ 54,626.62	
Збільшено вартість реальностей	17,930.51	
Разом:		$ 72,557.13
18. ІНВЕНТАР:		
Закуп машин до друкарні	$ 3,218.75	
Разом:		$ 3,218.75
19. РІЖНІ:		
Переноси фондів	$ 547,863.95	
Разом:		$ 547,863.95
Разом касові розходи		$ 8,557,871.18
Готівка на день 31-го грудня 1970 року		$ 278,350.64
Разом:		$ 8,832,221.82

Готівка в сумі 278,350.64 дол., знаходиться на 16 чекових контах в слідуючих банках:

Бенкерс Труст Компані, Ню Йорк	$ 11,207.15
Бенкерс Труст Компані, Ню Йорк	4,692.10
Ірвінг Труст Компані, Ню Йорк	12,662.63
Ірвінг Труст Компані, Ню Йорк	5,008.55
Морґан Ґваранті Труст Компані, Ню Йорк	9,092.80
Комершел Труст Компані, Джерзі Ситі	47,561.30
Комершел Труст Компані, Джерзі Ситі	17,478.98
Комершел Труст Компані, Джерзі Ситі	2,212.88
Комершел Труст Компані, Джерзі Ситі	2,441.64
Фирст Джерзі Нейшенал Банк, Джерзі Ситі	35,836.89
Норт Джерзі Нейшенел Банк, Джерзі Ситі	11,029.84
Юніон Кантрі Труст Компані, Елізабет	1,574.62
Елленвіл Нейшенел Банк, Елленвіл	16,732.18
Кінґстон Труст Компані, Кінґстон	7,727.62
Кенедієн Імперіял Банк оф Комерс	49,893.51
Роял Банк оф Канада, Торонто	43,698.45
Разом:	$278,350.64

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ:

	Приходи	Видатки	Доходи
1. Членські вкладки	$2,896,759.46		
2. Відсотки	1,665,953.90		
3. Різні впливи	20,470.30		
4. Виплати грамот		$2,459,712.93	
5. Організаційні видатки		418,065.86	
6. Кошти інвестицій		24,407.84	
7. Кошти адміністрації: платні		232,027.00	
8. Забезпечення працівників		53,323.36	
9. Річеві видатки		84,785.04	
10. Кошти под. засідань, репрезент.		43,783.95	
11. Дивіденда		399,522.70	
12. Свобода		176,200.00	
13. Конвенція		238,435.90	
14. Допомоги, пожертви, стипендії		95,669.63	
15. Амортизація		29,345.45	
16. Інвентар		3,007.99	
Разом приходи УНС	$4,583,183.66		
Разом видатки УНС		$4,258,287.65	
Дохід. Надвишка УНС			$324,896.01
Союзівка: приходи	382,730.26		
Союзівка: видатки		379,737.84	
Союзівка: надвишка, дохід			2,992.42
В-во Свобода: приходи	397,021.24		
В-во Свобода: видатки		397,512.41	
В-во Свобода: страта			- 491.17
Разом загальні приходи	$5,362,935.16		
Разом загальні видатки		$5,035,537.90	
Разом надвишка за 1970 рік			$327,397.26

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНИХ ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ НА ПООДИНОКІ ФОНДИ ЗА 1970 РІК:

	Приходи	Видатки	Зріст
Забезпеченевий Фонд	$4,887,947.10	$4,374,687.89	$513,259.21
Братський Фонд	96,611.31	293,089.22	- 196,477.91
Сирітський Фонд	16,819.45	8,440.94	8,378.51
Фонд Захисту	358,730.26	356,063.21	2,667.05
Фонд Наглої Потреби	2,827.04	3,256.64	- 429.60
Разом	$5,362,935.16	$5,035,537.90	$327,397.26

БОНДИ:

Стан на день 1 січня 1970 р.	$25,123,807.00	
Закуплено в 1970 році	2,082,405.84	
Продано в 1970 році		$ 1,494,423.91
Стан на день 31 грудня 1970 року		25,711,288.93
Разом:	$27,205,712.84	$27,205,712.84

Бонди в сумі $25,711,288.93 здепоновані в Комершел Траст Компані в Джерзі Ситі. В часі провірки членів Контрольної Комісії: Іван Геврик, голова і Іван Винник, заступник голови, спільно з касиром п. Петром Пуцилом відвідали банк, запізналися з їхньою системою, у вислідi чого, банк відповідними документами, які знаходяться в актах УНС підтвердив здепоновану суму 25,711,288.93 долярів.

УДІЛИ:

Стан на день 1 січня 1970 року	$ 20,000.00	
Стан на день 31 грудня 1970 року		$ 20,000.00
Разом:	$ 20,000.00	$ 20,000.00

УНС закупив 50 уділів в Українській Ощадностево - позичковій щадниці у Філядельфії на суму 10,000.00 дол., і 100 уділів в ощадностево - позичковій щадниці „Тризуб" в Нюарку на суму 10,000.00 долярів.

ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — МОРҐЕДЖІ:

Стан на день 1 січня 1970 р.	$ 9,032,216.87	
В 1970 р. уділено гіпотечних поз.	374,863.41	
В 1970 р. сплатили		$ 1,091,621.37
Стан на день 31 грудня 1970 року		8,315,458.91
Разом:	$ 9,407,080.28	$ 9,407,080.28

В часі провірки стверджено, що в 1970 р. сплачували позички регулярно:

447 в ЗСА на загальну суму	$ 6,658,762.63	
66 в Канаді на загальну суму	1,422,921.98	
Стан регулярних платників		$ 8,081,684.61
Залеглості понад три місяці:		
2 в ЗСА на загальну суму	$ 114,637.32	
2 в Канаді на загальну суму	10,879.43	
Стан залеглих виплат		$ 125,516.75
Не платять і є в процесі перебрання:		
2 будинки в Чикаґо	$ 35,288.25	
2 будинки в Бронксі	47,924.61	
1 будинок в Ню Гейвені	17,712.90	
1 будинок в Йонкерсі	7,331.79	
Разом стан позичок в процесі перебрання		$ 108,257.55
Разом стан гіпотечних позичок		$ 8,315,458.91

Залеглі відсотки за неплачені позички виносять 21,933.33 дол.

ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ:

Стан позичок на день 1-го січня 1970 року	$ 513,414.85	
Позичено членам в 1970 році	147,931.74	
Сплачено в 1970 році		$ 112,458.84
Стан на день 31 грудня 1970 року		548,887.75
Разом:	$ 661,346.59	$ 661,346.59

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА КОРПОРАЦІЯ:

Позичено в 1970 році на будову дому	$ 248,492.46	
Стан на день 31 грудня 1970 р.		$ 248,492.46
Разом:	$ 248,492.46	$ 248,492.46

РЕАЛЬНОСТИ:

Стан реальностей на день 1 січня 1970 року	$ 577,941.91	
Перебрано в 1970 році	72,557.13	
Продано реальність в 1970 році		$ 6,773.59
Звернено завдаток		12,500.00
Амортизовано		21,821.43
Стан реальностей на день 31-го грудня 1970 року		609,404.02
Разом:	$ 650,499.04	$ 650,499.04

КНИЖКОВА ВАРТІСТЬ РЕАЛЬНОСТЕЙ НА ДЕНЬ 31-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ:

Союзівка	$ 492,235.69
Головний уряд Джерзі Ситі	27,400.00
Головний уряд Джерзі Ситі — другий будинок	16,627.50
4 перебрані доми в Бронксі	73,140.83
Разом:	$ 609,404.02

ІНВЕНТАР, МАШИНИ, УРЯДЖЕННЯ:

Стан на день 1-го січня 1970 року	$ 36,707.97	
Закуплено машини в 1970 році	3,218.75	
Амортизація в 1970 році		$ 7,524.02
Стан на день 31 грудня 1970 року		32,402.70
Разом:	$ 39,926.72	$ 39,926.72
Разом пасиви-зобов'язання	$35,477,888.15	$35,805,285.41

БАЛЯНС НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1970 РОКУ

АКТИВИ: (СТАН ЧИННИЙ)	1969	1970
Готівка	$ 174,299.55	$ 278,350.64
Бонди	25,123,307.00	25,711,288.93
Уділи	20,000.00	20,000.00
Морґеджі	9,032,216.87	8,315,458.91
Позички членам	513,414.85	548,887.75
Позички для Укр. Нац. Корпорації		289,492.46
Реальности	577,941.91	609,404.02
Машини — інвентар	36,707.97	32,402.70
Разом активи:	$35,477,888.15	$35,805,285.41
ПАСИВИ: (ЗОБОВ'ЯЗАННЯ)		
Фонд Братський	473,882.73	277,404.82
Фонд Сирітський	147,671.16	156,049.67
Фонд Захисту	114,264.58	116,931.63
Фонд Негайної Потреби	30,579.68	30,150.08
Фонд Забезпеченевий	$34,711,490.00	$35,224,749.21

Зріст фондів на суму 327,397.26 дол.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА БОГДАНА ГНАТЮКА
З перевірки „Союзівки"

Згідно з постановами статуту УНС та з доручення п. мґра Івана Геврика, я провів контролю „Союзівки" за час від 1-го січня 1970 року до 31-го грудня 1970 року. Провірка обіймала:

а) Перевірку рахунків та господарки „Союзівки".
б) Адміністрацію готелеву та інветар товарів
в) Стан будинків, Дім для старших, плавальні басейни тенісові корти, відбиванкові корти, грище для футболу і бейболу, водну і каналізаційну систему та стан доріг
г) Розвагово-культурну працю в часі літнього і позалітнього сезону на „Союзівці", літні табори для дівчат і хлопців і курси українознавства для студентів.

До а;) до перевірки були предложені всі рахункові книги і документи, а зокрема книга касових приходів та виплат, підручна книга щоденних одержаних виплат. На основі докладної перевірки всіх рахункових книг та документів стверджую слідуюче:

1.) Всі операції „Союзівки" є вписувані до відповідних рахункових книг своєчасно і точно. За кожний день і місяці є злагоджувані докладні фінансові звідомлення, а рахункові книги дають точний образ всіх операцій.

2.) До всіх вписів до рахункових книг приходів як і розходів є залучені відповідні прилоги.

3.) Під кінець оперативного року „Союзівки" є переведена провірка інвентури крамниці і напитків алкоголевих. Запас товару є під сталою контролею і евіденцією самого господаря оселі п. В. Кваса.

4.) Приміщення канцелярії є влаштоване зразково і робить надзвичайно культурне враження. Реєстрація та полагоджування всіх справ зв'язаних із побутом гостей є зразкове і на професійному, готелевому рівні.

5.) Порівнюючи ціни на „Союзівці" з цінами довколишніх готелів, менш-більш тої самої категорії, стверджено, що на „Союзівці" ціни за готель є надто низькі та стоять майже на місці в порівнанні до попередніх років.

Після докладної перевірки всіх рахункових книг та аналізи поодиноких рахунків я виготовив фінансове звідомлення, рахунок приходів і розходів за 1970 рік, а також баланс на кінець звітового року 31 грудня 1970 року.

ПРИХОДИ:

Мешкання і харчування	$ 207,467.80	
Табори	8,330.00	
Курси Українознавства	16,065.00	$ 231,862.80
Крамниця (торги)	28,302.65	
Самоторгуючі машини (автомат)	2,382.48	30,685.13
Буфет (торг)		$ 15,319.74
Податки (сейлес текс)		11,899.75
Вступи і паркування		5,446.83
Телефон (тел. будка і гості)		532.79
Кінофільми		275.10
Р і з н і		1,835.58
Разом:		$ [illegible]
Звороти		$ [illegible]
Чек (здепонований)		[illegible]
		357,710.71
Позичка в УНС		20,000.00
РАЗОМ ПРИХОДИ:		$ 377,710.71

(Продовження в наступному числі)

ОРЕЛ І ТРИЗУБ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

цям!" — перефразовувала доповідачка Лесю Українку. Серця зібраних не спали й не будуть спати, доки Україна в неволі; чи ж батьки отих дітей і молоді в сумівських одностроях, що так коровлять говорити англійською мовою, не проти б вчинити якийсь дитячий бешкет, але коли дійшло до піднятгя американського і українського прапорів під могутні звуки 65-членної сумівської оркестри „Батурин" з Торонта — то в юнацьких очах заблищали сльози гордости й зворушення.

Святом Письменників провадила відома романістка і громадська діячка п-і Мирослава Ласовська. На ньому переплілось мистецьке слово з піснею і музикою, творячи безсмертний вінок слави Лесі Українці та її побратимам, які і тим, які впали в боротьбі за здійснення їхніх ідей. Молода рецитаторка Христя Фурда вразила слухачів болем поезії „В'язень" Л. Українки, який вітається з своєю дружиною і дитиною через грати.

„Жайворонки"

Дівочий хор осередку СУМА в Ню Йорку (голова якого, невтомний Корнелій Василик, завжди біля „своїх дітей") „Жайворонок", під диригуванням інж. Романа Степаняка, в супроводі чутливого акомпаніяменту Тараса Левицького, виконав „Живи, Україно" Олеся — Гайворонського, „Серед степу" Котка (солістка Марта Кокольська-Степаняк) та ін. твори, чаруючи красою молодечого виконання. Хористки-сумівки виступають у стилізованих блюзках з елементами української вишивки, і в плахтах, що чимось перегукуються з давніми „клинцями" трипільської культури (проект ноші дружини інж. Р. Степаняка, яка на цьому таборі провадить медичну опіку над дітьми); голівки дівчат прикрашені червоними стрічками з квітами. Скільки праці вклали в цю славну 50-тку раніше композитор д-р Ігор Соневицький, а вже 2 роки — інж. Р. Степаняк, щоб кожне слово було не лише виразно проспіване, а й зрозуміле хористкам—отже проспіване з душею! Диригент „Жайворонків" виявив себе також як композитор, для якого головним світочем є творчість великого Леонтовича: маса людей захоплено оплескує його „Марш Синьої Дивізії", а диригент духової оркестри „Батурин" мгр Василь Кардаш відразу ж попросив автора дозволу виконувати цей твір у Канаді. Такі ж оплески дириґентові і композиторові Р. Степанякові, солісткам Марті Кокольській-Степаняк і альтові Ірині Куцій та всім хористкам припали за „Весну" — композицію, що прохається на плахтянку, але, зрозуміла річ, з блискучою партією для колоратурного сопрано, з незамінною в цім творі молодою солісткою Валентиною Жилою-Наливайко. Виступ „Жайворонків" був поклоном талановитої молоді Ювілятці — мистцям слова. Незмінно акомпаніює цьому хорові обдарований великим почуттям ритму і знавець своєї справи Тарас Левицький; головою хору „Жайворонки" є сумівка Марійка Мацько, адміністратором — Петро Польний, який щасливо повернувся з в'єтнамської війни. Перед „Жайворонками" за їх видатні мистецькі досягнення — стеляться далекі й чудові українські мистецькі дороги.

Сумівки Єлисавета Чарторийська, Іванка Шкафаровська, Леся Цебрій, Анна Лавро та юнаки Аскольд Лозинський, Мирослав Футала, Олесь Кудрик, Володимир Курило — належно не бачили України, але вони є українським скарбом — вони самі є Україною. У їх виконанні дійсно по-новому, не трафаретно, з надзвичайно глибоким внутрішнім життям-трепетом зазвучали вибрані місця з драматичних творів геніяльної Лесі Українки. В сяйві сонця, що спадало на захід, і в сяйві прапорів, під знаками американського державного Орла і українського державного Тризуба — сяяли слова - перлини української мови, засудженої Москвою на смерть — живою і вічно живою завдяки оцій масі вірних людей і оцій, талановитій, вірній Молоді!

Оркестра „Батурин"

Духова Оркестра Осередку СУМ із Торонта під диригуванням м-гра Василя Кардаша вперше виступила на Сумівці (адміністратор Іван Степанюк). 65 юнаків і дівчат зодягнені в блакитні уніформи з золотими опасками і в стилізовані мазепинки, що немов пояснюють, чому оркестру названо „Батурин": це ж була Гетьманська столиця, а „мазепинки" — кашкети — це ж перегук із славетними Українськими Січовими Стрільцями. Коли б у музичному світі давали знання, то диригентові оркестри, жвавому, енергійному, закоханому в свою справу, мгр Василеві Кардашеві вже треба було б дати звання генерала української духової музики. Він організував цю молодь 5 років тому, часто спираючись у складній праці на допомогу своєї дружини п-і Лариси, яка також прибула на оселю. Він мудро опрацював усі гимни, марші, релігійну музику для „Батурина" на велику оркестру. Василь Кардаш виявив ще один добрий талант — уміння співпрацювати з великою групою і уміння співпрацювати з іншими творцями музики. Марш „Все вперед" В. Кардаша немов електричним струмом пронизав слухачів своєю наснагою, зате вальсові „Задушевні звуки", інстр. Іллі Гойдала — перенесли слухачів у світ краси, що ніколи не загине, хоч би і як завивали „рокен-роли". В. Гойдало живе тепер у старечому домі в Торонті, а у 1918 р. цей мистець для своєї справи був у державній Київській Оркестрі УНР. Виступ оркестри „Батурин" щиро оплескували всі, від малих до великих. „Батурин" в Канаді нараховує 70 музик-сумівців: мистецький керівник — мгр. В. Кардаш, його помічник — В. Брехун, голова Управи оркестри — Т. Дусановський, господар — П. Тимкевич, гардеробщик — Д. Белей.

Між присутніми на Святі української культури бачимо секретаря СКВУ ред. І. Білинського, голову Головної Управи СУМА мгр Є. Гановського, голову ГУ ООЧСУ мгр Івана Винника — контролера УНСоюзу, невтомних Подруг із ОЖ ОЧСУ та ін. політичних і громадських діячів. Їхня присутність на святі рідної культури є дуже важливою, адже й досі помітний деякий розрив між організованим культурним життям українців у діяспорі — і громадсько - політичним. Тим часом, вони так нерозривно пов'язані — політика і культура, — що кожне ослаблення зв'язку між ними може вести лише до спільного знесилення, а кожна активна співпраця і взаємопідтримка може вести лише шляхами спільних перемог.

Розходимось, збуджені й радісні побаченим і почутим, адже всю програму свята виконувала українська молодь. Відмаршовують на вечерю сумівці - таборовики. Рідні й знайомі мандрують на вечерю, щасливі зустрічою; молодь домовляється зустрітись на забаві того ж суботнього вечора. Групками стоять люди, ціло обговорюючи новину, повідомлену під час святкування письменницею Мирославою Ласовською: „Об'єднання Жінок ОЧСУ провадить розмови з видатним сучасним скульптором, маестром Михайлом Черешньовським і, можливо, що цього року буде встановлений новий пам'ятник Лесі Українці". Встановлений на американській землі, другий — після Клівленду! А в Києві, після двох років конкурсів і переглядів — і досі, навіть у століття народження! — немає ні пам'ятника Лесі Українці, ні повного видання її творів...

Це — одна з причин, чому відбулося таке свято української культури на Оселі СУМА і чому сюди прибуло так багато людей.

Національна Маніфестація

Дня 12 липня 1941 року представники німецько - фашистівського окупаційного режиму заарештували в українському городі Львові прем'єра Українського Правління Ярослава Стецька і інших членів Державного Правління, підтриманого Владиками обох українських Церков і народом. Берлін домагався, щоб Ярослав Стецько відкликав Акт 30-го червня. Коли ж вимоги не було здійснено — пришов кацет у Саксенгавзені, переслідування українських націоналістів, прийшли шибениці й розстріли. На це Україна відповіла створенням УПА.

Серед масового членства Організації Визвольного Фронту є багато людей, які змагались за здійснення ідеалу української нації — за створення Української Самостійної Соборної Держави. Перебуваючи в лавах ОУВ Фронту, вони продовжують боротьбу. На їхніх дітях бачимо, що батьки не склали зброї. Не припинять боротьби проти окупаційної Москви й багато з тих, які нині організованими лавами підійшли в неділю 4-го липня під українську католицьку каплицю на оселі СУМА. Спільно з батьками, виховниками і представниками сливе всіх українських товариств і організацій, вони моляться тут з отцем Іваном Маком за долю й волю України. В іншому місці, біля „Криниці", Богослуження на інтенцію українського народу відправляє в православній каплиці о. Володимир Базилевський: там небагато людей між ними бачимо віце президента УГВР проф. Івана Вовчука, співає маленький гарний хор. Біля католицької каплиці шеренгами, немов на почесній стійці, виструнчились члени оркестри „Батурин", лунають зворушливі релігійні мелодії, а після Панахиди пам'яті Героїв Визвольної Боротьби України, оркестра під диригуванням мгр. Василя Кардаша йде попереду довгих колон народу, до Пам'ятника Героям. Легко й пружно йдеться під звуки маршів і барабанів, десятки прапорів гордо повівають над походом, десятки вінків несуть люди, щоб увічнати пам'ять Безсмертних, які загинули за святу справу свободи Батьківщини.

(Закінчення буде)

ЛІСОВА ШКОЛА 1971 „ЗАКАРПАТСЬКА СІЧ"

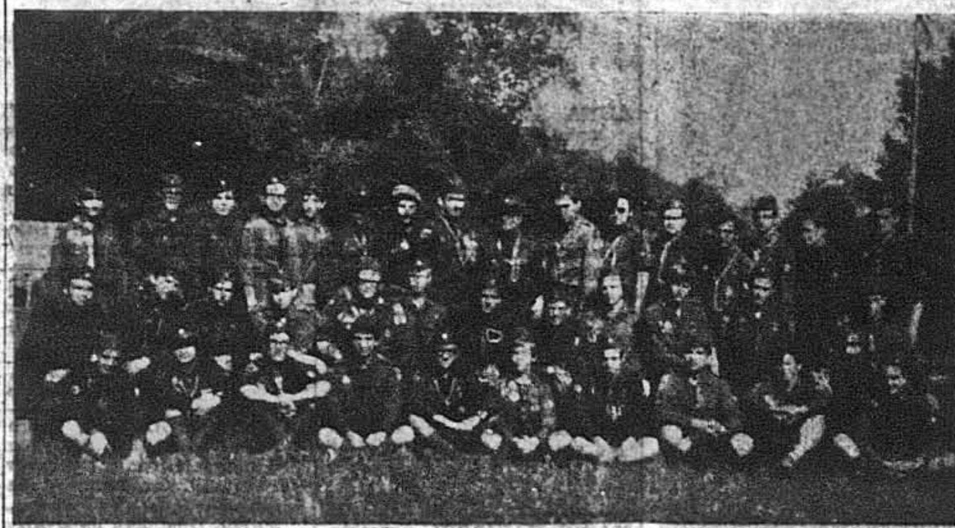

Учасники Лісової Школи

„Школа Лісова,
Гордість Пластова,
Нам юнакам це Січ-Мати.
Ми молоді, хлопці лісові
З вітром йдемо
мандрувати".

Як і кожного року при кінці червня, так і цього року в багатьох пластових родинах відбувалися серце-пороздираючі прощання. Виструнчений юнак із напакованим наплечником глядів ще раз на зажурених батьків прощаючи їх словами: „або із щитом або на щиті", як витримаю приду назад — як ні . . . й здвигнув раменами...

Що це таке Лісова Школа і як там живеться?

Лісову Школу створено виключно для підготови будучих організаторів і провідників пластових таборів і мандрівок, які в Пласті належать до найважливіших самовиховних засобів юнацтва.

Станиці вибирають найбільш надійних юнаків, чи старших пластунів (передумова — 2-га проба та 16 років життя). Кожний кандидат мусить зложити задовільно письмовий іспит. В останній тиждень червня з'їжджається молоде братство до Кетскіл, бродять через річку, дряпаються стежинкою в гірі і попадають в руки інструкторів Лісової Школи.

Успіхи учасників оцінюються по точкуванні за такими вимогами:

1. Пластова постава.
2. Провідництво — виконування провідних діловодств у таборі: бунчужного, писаря, інтенданта, чергового, гурткового, та головного кухаря.
3. Теоретичне і практичне знання.

Праці багато, але повірте нам, що таки знаходиться час видати газетку, писати до батьків, поспівати при гітарі та виструґнути комусь „віца".

Цьогорічна Лісова Школа, 8-ма, має 31 курсантів. Командантом є пл. сен. Андрій Мицьо ЛЧ, заступником — ст. пл. Адріян Сливоцький. Інструкторами є ст. пл.: Богдан Ганушевський ЧМ, Андрій Дурбак ПБ, Юрій Ігор Павличко ЛЧ, Роман Процик ЛЧ, Мирон Спольський Вур. і Ярослав Ставничий ЛЧ.

За кілька днів юнаки вернуться до дому з невеличкою чорно-червоною відзнакою на правому рукаві — кажучи: „Я абсольвент Лісової Школи ! ! !"

ст. пл. скоб Юрій Ігор Павличко ЛЧ

ПРИНАГІДНІСТЬ ЯСКРАВОГО КОЛЬОРИТУ

(З приводу виставки Миколи Горбача в Ню Йорку)

М. Горбач, це безсумніву один із найсильніших і найжаркіших сучасних українських кольористів. Вже при першім погляді заскочать нас нестрічно ярні і грайливі переливи барв його олійних полотен. Виставка, влаштована в ЛМКлюбі Об'єднанням Мистців Українців в Америці, це одна з цікавіших імпрез, особливо коли йдеться про тематику, яскравість та гармонійність нафарбування палітри цього мистця.

Ні дитиною, ні юнаком не малював він і не мріяв про малярську кар'єру. Студіював інженерію, враз зацікавився малярством і почав студіювати його в Одесі. По війні, як полонений остався у Румунії і вибився, як маляр на одне з передових місць тієї країни. В 1970 р. вдалось йому виїхати до Бельгії (побував теж коротко і в Парижі), а звідтам заякорився у Ню Йорку. Зразу ж звернув на себе увагу своєю кольоритністю на цьогорічній збірній виставці ОМ. УА, присвяченій Л. Українці виставленої самостійно.

Стиль Горбача це шлях між імпресіонізмом і реалізмом, хоч такий його образ „Акордеоніст" піддає думку, що він міг би творити і в модерному напрямку. Тематика його широченна: красвиди, урбаністика — це його спеціяльність, — мариністика, мертва природа, портрети тощо. У всьому він знавець за помічно рішучої і багатої барвистости. Немає у нього якогось одного улюбленого кольору; він із наснагою користується гамою цілої палітри. Кольорит Горбача часом майже фовістичної натури, проте він так рівномірно розложений і зрівноважений, що ніколи не разить вас. Нерідко у нього сирости барв; напр., не стрінути вам у нього і одного мазка чорною фарбою. Полум'яність його барвистости, це — принаймні для мене — типова притаманність мистця української нації, що дала барвисто безконкуренційну вишивку і писанку.

Приглянувшись, завважите дві цікаві характеристичні прикмети барвної наснаги Горбача. Перша це та, що він не тільки вміє зловити кольоритність, де вона справді існує, як ось, напр., в остінніх красвиді, заходи сонця, чи квітах, але він знайде і видвигне на денне світло захвату райдужність фарб, де її у дійсності й немає. Ось, хочби в старім, миршавенькім шинку в Букарешті, нецікавій і занепалій дільниці Бруклина чи на Говард біч. Особливо цікаві і притягаючі його урбаністичні картини. Небагато наших малярів займається змалюванням сьогоднішнього міста. На довго вб'ються вам у пам'ять його „Залізниця в Брюсселі", „Червона будка", „Хати в Ясах" і ін. Що Горбач не тільки глибоко відчуває колір, а проте живе цим кольором, доказують його тонові зимові пори: „Зима на Дунаї", „Сніжний канал" тощо: скільки там краси і настрою передано сірими красками! Це — по-моєму — і його найцікавіші речі; до них належить теж і „Бруклинський міст".

Хоч Горбачеві міг би хтось закинути, що стиль його малювання не дуже йде з духом часу, себто, що не дуже модерний він. Та проте, коли дивитися на його речі без стилевого упередження, вони подобаються і знавцеві і пересічній людині, бо переконливість його непересічного кольориту це те, що приковує глядача до себе. Зрештою знаємо, що сама модерність, це зовсім ще не мистецька цінність. Згадати б ще його великої сили автопортрет, портрет дружини і добру мертву природу.

Очевидно, як це звичайно буває, що не всі його полотна однакової мистецької удалости; є у нього кілька і слабших картин, що грішать солодкавістю і недостачею мистецького зглиблення. Такі недоліки трапляються легко — особливо яскравим кольористам. Та ці слабші речі скріплюють тільки твердження, що Горбач знаменитий кольорист. Виставляючи свій дорібок, він збагачує наше малярське надбання і культуру своєю чарівно-яскравою кольоритністю.

Теодор Терен-Юськів

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Лігай-Веллійська Округа УНС відбула наради

Вручення почесної плякати і образа Михайлові Колодрубові. Стоять (зліва): головний радний Степан Гаврищ, Михайло Колодруб, головна радна і голова округи Анна Гарас і Володимир Пипюк — заступник голови округи і тостмайстер під час гостини.

Аллентавн, Па. — В суботу, 26 червня 1971 р. тут у „Пенсильвенія Ресторан" відбулись організаційні наради Відділів УНСоюзу Лігай-Веллійської Округи, яка об'єднує 12 відділів із 1 500 членами. Наради мали подвійний характер: обговорити організаційні справи та намітити плян праці на літній сезон, і друге, йдучи за кличем „у пошані до піонерів" — вшанувати заслуженого союзовця та суспільно-громадського діяча Михайла Колодруба з його потрійним ювілеєм: 80-річчям народин, 55-річчям супружого життя і 55-річчям членства в УНСоюзі.

Наради, в яких взяла участь 31 особа, що заступала 10 Відділів, відкрила і ними проводила голова Округи головна радна пані Анна Гарас. Вона коротко з'ясувала ціль нарад, поінформувала про стан Округи, а головно її організаційні здобутки за останніх 5 місяців. Округа здобула 30 нових членів на протязі весняних місяців, що не є задовільне. Пані Гарас закликала збільшити організаційну активність.

Обласний організатор Степан Гаврищ обширно інформував про відбуті останні наради Головного Уряду УНС та винесені ухвали на добро членства і суспільно-громадських та молодечих установ-організацій. Заторкнено справу будови нового Союзового дому, справу морґеджів, справу „Союзівки" та справу стипендійного фонду. Він також заторкнув організаційну ділянку цілості УНСоюзу та поодиноких Відділів Округи.

Після дискусії схвалено: (1) відбути вже раніше запляноване „День УНС Лігай-Веллійської Округи" в неділю 29-го серпня 1971 р. в околиці Нортгемтону; (2) подвоїти організаційну працю під час літнього сезону і тим самим виконати квоту Округи — здобути 145 членів; (3) в осінньому сезоні відбути секретарсько-організаційний курс, в якому повинні взяти участь всі відділові урядовці, враз з членами Контрольної Комісії.

Пані Анна Гарас в дальшому подала до відома про другу частину зібрання, а саме вшанування заслуженого союзового і громадського діяча Михайла Колодруба, якому приготовано гостину, що нею він був мило заскочений. Гостиною-бенкетом проводив перший заступник голови Округи Володимир Пипюк, який щераз представив Михайла Колодруба та підніс тост за його здоров'я, а всі присутні відспівали многоліття.

Згодом головний радний Степан Гаврищ згадав найважливіші події на 80-ти літнього життєвого шляху Михайла Колодруба. Він народився 1891 року в селі Росохах Старого Самбора, Галичина, там вже належав до читальні „Просвіта" і Кооперативи, а приїхавши 21-літнім юнаком до Істону, Па., негайно включився в діючі організації в Істоні, Бетлегемі і Аллентавні. 1916 року одружився з Анною Яворською, що походила також зі села Росоха і Господь поблагословив їх синами Стефаном і Йосифом та дочкою Марією. Того самого 1916 року Колодруб вступив в члени 137 Відділу УНСоюзу ім. Богдана Хмельницького і там залишився по сьогоднішній день. Михайло Колодруб в тому Відділі сповняв різні обов'язки: був головою, касиром, секретарем 15 років, а тепер уже 24 роки є касиром Відділу. Він був ініціятором будови церкви св. Духа, яку збудовано ще 1921 року, там же виконував обов'язки секретаря церковного уряду на протязі довгих-довгих років. Був ініціятором заложення Відділу ОДВУ 1936, а відтак докладав багато зусиль, щоб мати власний Народний Дім, який громада винаймила ще в 1926 році. Такий Горжанський Український Клюб збудовано 1957 року.

За віддану і чесну працю для УНС на протязі 55-ти років в імені Головного Уряду головні радні Анна Гарас і Степан Гаврищ вручили Михайлові Колодрубові почесну плякату. Члени управи Окружного Комітету на чолі з головою Анною Гарас вручили йому подарунок: чудовий образ, виконаний олійними фарбами мистця-маляра Ярослава Цегельського. Образ цей нагадує родинне село Росоху, де народився Михайло Колодруб.

В гостині брала участь найближча родина Колодруба; син Стефан з дружиною, дочка Марія з мужем, і дружина перешкодженого сина Йосифа. Не могла прибути дружина пані Анна Колодруб, бо кілька днів перед тим зламала ногу і мусить лежати в ліжку. Від Відділу 48 ім. Тараса Шевченка в Редінгу вітав М. Колодруба і бажав йому всіх Господніх ласк голова Микола Дубик.

Під кінець гостини промовив зворушений до глибини сам Михайло Колодруб. Він дякував усім за таку милу несподіванку, а при тому поділився і спомином з перебігу його життя.

За християнським звичаєм, гостину закрито молитвою, яку провів Володимир Пипюк, а на вступі гостини молитву провів Михайло Колодруб.

У СТРАСБУРГУ У ФРАНЦІЇ НЕВІДОМІ БАНДИТИ ПЕРЕВЕЛИ крадіж вісьмох мішків із грішми, разом на 2, 120.000 дол. у французьких банкнотах. Бандити були зодягнені в уніформи французьких поштовиків; вони винесли мішки з грішми з головного будинку пошти в білий день, на очах 11-ох свідків, завантажили їх в авто і втекли. Поліція проголосила нагороду у висоті 18.000 дол. за вможливлення схопити бандитів.

НЮЙОРКСЬКИЙ ЦЕНТР ДЛЯ МУЗИКИ Й ТЕАТРУ звернувся був листовно до Пейпінгської Опери з запрошенням прибути з виставами до Ню Йорку. Але відповідь надійшла негативна: „Не хочемо виступати перед ворогами", сказано коротко в листі з Пейпінгу. На таку відповідь довелося чекати з осени 1969 року. В листі сказано, що Пейпінгська Опера виступає „перед робітничою клясою".

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 4-го липня 1971 р. упокоївся в Бозі на 68-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ІВАН МАРТИНЮК

нар. в Україні.

ПАРАСТАС — у вівторок і середу, 6-го і 7-го липня 1971 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Flynn & Son, 23 Fords Avenue, Fords, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 8-го липня 1971 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., де о год. 10-ій ранку буде відправлена Свята Літургія, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина НАТАЛІЯ
сини: ВОЛОДИМИР з дружиною
ВІКТОР з дружиною
ІВАН мол. з дружиною
ВАСИЛЬ з дружиною
8 внуків
сестри — МАРІЯ й ОЛЬГА
брат ПАВЛО в Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 4-го липня 1971 р. несподівано упокоївся в Бозі, на 54-му році життя, наш Найдорожчий СИН, БРАТ і СТРИЙКО

бл. п.

Мирон А. Пашук

член Палати Адвокатів у Вашингтоні, Д. К. і інженер-електронік.

ПАРАСТАС — в середу, 7-го липня 1971 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Пасєчника при Френклін і Брави вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 8-го липня 1971 р. о год. 10-ій ранку до Катедри Непорочного Зачаття Пресв. Діви Марії, а відтак на український цвинтар у Факс Чейс.

Горем прибиті:
мати — МАРІЯ
брат — д-р ЄВГЕН з родиною
брат — ВОЛОДИМИР з родиною
тета — СТЕФАНІЯ ЧИЖ
Ближча і дальша Родина

Роковини Лесі Українки у Фініксвіл, Па.

Фініксвіл, Па. — в неділю 27-го червня 1971 р. у місцевій залі УКЦеркви св. Петра і Павла у Фініксвіл, Па., місцевий Відділ СУМА влаштував свято відзначення 100-річчя з дня народження великої поетеси — Лесі Українки.

Свято відкрив вступним словом, булавний Відділу СУМА д-р І. Кунаш, привітавши присутніх громадян з о. д-ром І. Ногаєвським на чолі. Про творчість і значення Лесі Українки в українській і світовій літературах сказав українською мовою (в дописі не сказано хто), а мгр З. Кунаш англійською. Подруга Христина Фуга відчитала спомин з похорону Лесі Українки. В мистецькій частині виступали: мішаний молодечий хор церкви св. Петра і Павла, під дириґентурою п. С. Жґути, виконав дві пісні, мґр. З. Кунаш відспівала сольо - сопран кілька народних пісень при акомпаніяменті мандолінової оркестри, під керівництвом дружини дир. суботньої школи, о. Нагаєвського. Збірну рецитацію виконали подруги: А. Мельник, І. Фуґа, Р. Іванців, Е. Колюбінська, М. Зелінська, Я. Струк і Х. Геремеш.

Після короткої перерви сольо на електричних гітарах виконали В. Колюбінський і М. Коробій. В дальшій програмі мандолінова оркестра, під керівництвом дружини о. Нагаєвського виконала в'язанку народних мелодій.

По закінченні, мистецької частини, мґр З. Кунаш подякувала присутнім за участь в святі і попросила гостей на перекуску приготовану панями з Батьківського Комітету.

На жаль, хоча в Фініксвіл живе значно більше громадян, їх не було на нашому святкуванні.

П. Ф.

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ „АРҐЕНТИНЦІВ" НА СОЮЗІВЦІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ки! Та як? От просто. На другий тиждень є 9 хульйо, національне свято, а наступний день напевно буде оптатіво, не треба обов'язково іти до праці. Маєш чоловіче нагоду написати й внести аплікацію до американського консуляту на виїзд до Америки. Напевно пригадуєте собі дату аплікації 10 де хульйо 1951 р. Вручаєте в консуляті, урядник переглядає і чемно каже прийти довідатися за сім років...

Нехай це вже буде 1955 р., тоді як Перона не стало, а мій із „кампінтера" контрактистом став і не ходив вже в робочому вбранні „мамелюко", а замість шлапців - альпарґатів носив порядні мешти марки Грімольді.

В тижневику „Українське Слово" читаєте таке оголошення: „Продаю лоту на Чакаріті. Причина: виїзд до Америки". Це адреса Анатоля Кіндратовича із Гудсону, а він рік скоріше вніс аплікацію на виїзд. Ого, треба якнайшвидше навідатися в консуляті. Найкраще посилати в тій справі жінку, бо чемніше відповідять і заглянуть у папери, а мужчині скажуть коротко, що ще досі нічого нема, „тодавія нада". Відвідини в консуляті моєю сеньйорою принесли веселу вістку: приходять числа — черга, виїзд до Америки прибирає на дійсності.

Тут щасливий кінець для всіх. Хто у Ню Йорк, інший у Філядельфію, Чикаґо, Лос Анджелес. Іншим простелилася путь в Торонто, Монтреаль, чи Едмонтон...

Але знову ми будемо „унідос" в дні 11 вересня 1971 р. на Союзівці, на запланованому там же з'їзді всіх бувших „арґентинців". Зустрінуться земляки - пайсани з Док Суду, з Гудсону, Берісса, Буйнесу і Віжа Дямантe. Пригадають собі, як заливали льоси, як їздили одним колективом ч. 96, чи трамвією ч. 20, що скакала, як гадюка по рейках. Зустрінуться ті, що зустрічалися на Ретіро чи Пляза Конститусіон. Наші „малята" пригадають собі, як перший раз побачили сніг після приїзду до Америки, та може при ватрі заспівають „ароз кон лече..." Може хтось на сцені відіграє, як п. Галайко більше як півгодини поправляв фотель перед академією, на який то фотель мав сісти папський нунцій. Стрінуться всі, що будували „Республіку де льос нінйос", та електрики з електровні КАДЕ. Може п. Бодьо Д. схоче доповідати про гарбування баранячих шкур. На Союзівці, нашій українській Кордієрі, ніхто нам не зверне уваги при словах із патріотичної пісні... „тюремні пута ми вже пірвали..." або „летіла куля понад гору...", а це було колись у Арґентині непристойно співати... Чи це відповідає правді, не знаю, але кажуть, що п. Квас бере лекції еспанської мови, кастежано, щоб порозумітися з „арґентинцями", й випробовує часникову заправу „чімічурі" до традиційного асада. Жерба-мате до вибору, і „ель ґато" і „круз мальта". Пілюлі на біль голови „мехораль" не треба брати, бо повітря на Союзівці чудове. Як загуляємо допізна в неділю, то в понеділок буде „оптатіво".

До побачення на Союзівці!

У СТЕЙТАХ АРІЗОНА І НЮ МЕКСИКО горять велетенські лісові масиви. Вогонь охопив 26 000 акрів лісу. Понад три з половиною тисячі пожежників і добровольців змагаються проти вогневої стихії. Дощів немає.

ЗСА И ТУРЕЧЧИНА ПОБОРЮЮТЬ НАРКОТИКИ

Президент Ніксон проголосив в минулому тижні, що турецький уряд Нігата Еріма видав закон, який з наступним роком заборонює вирощування маку, з зерен якого витворюють опій і героїну. Президент прославляв за це Туреччину, яка погодилась на спільну з Америкою боротьбу проти підпільної торгівлі наркотиками. На світлині бачимо през. Ніксона, як проголошує ту вістку журналістам. Поруч нього — турецький амбасадор у Вашингтоні Меліх Езенбел.

На Союзівці відбувся триденний тенісовий турнір

Керґонксон, Н. Й. — При чудовій погоді та в присутності численних гостей - глядачів, сорок українських тенісистів з Америки і Канади відбули триденний тенісовий турнір на кортах Союзівки в днях 3 - 5 липня, 1971, організований ред. Зеноном Сниликом та інж. Юрієм Савчаком з нагоди відкриття літнього сезону на цій популярній оселі УНСоюзу. Турнір проходив в чотирьох конкуренціях — чоловіків, сеньйорів, жінок та юньйорів — і закінчився в понеділок, 5-го липня, фінальними грами та роздачею нагород.

В групі чоловіків перше місце здобув Ю. Савчак, перемагаючи у фінальній грі д-ра Зенона Матківського 6:2, 8:6. В півфінальних грах, Ю. Савчак переміг Зенона Маркевича, 8:10, 6:3, 6:3, а д-р Матківський — З. Снилика, 4:6, 6:3, 6:2. В групі сеньйорів, Борис Кучинський добився свойого першого турнірового успіху, перемагаючи в півфіналі красового чемпіона Богдана Стопницького, 6:1, 9:7, і в фіналі — чотирократного красового першуна д-ра Володимира Гука, 6:4, 6:2. В групі жінок перше місце здобула Анна Михайлюк, друге — Надя Матківська. В конкуренції юньйорів, Юрій Фалинський переміг у фінальній грі Андрія Ленця, 6:4, 6:4. Ці два надійні юньйори змагалися рівнож в групі чоловіків, де Фалинський переміг Ленця в другій рунді програючи до д-ра Матківського у чвертьфіналі після завзятого матчу.

Після фінальних гор, нагороди Союзівки за перші і другі місця вручили змагунам пп. Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу, д-р Михайло Снігурович, голова СУАСТ - Схід, інж. Ярослав Рубель, голова Карпатського Лещетарського Клюбу, та інж. Роман Ракочий, член тенісової ланки УСЦАК. Церемонію вручення нагород закінчив коротким словом З. Снилик, гратулюючи переможцям, дякуючи всім змагунам за участь та гостям за присутність, як рівнож УНСоюзові та управителеві Союзівки Володимирові Квасові за співпрацю у влаштуванні турніру та позитивну настанову до українського спортового активу. До змагунів рівнож промовляли пп. Лисогір, Снігурович і Рубель.

Серед численних глядачів в другому і третьому дні змагань був рівнож інж. Богдан Рак, передовий український тенісовий діяч і голова тенісової ланки УСЦАК. За ініціятивою інж. Рака відбулись короткі наради в неділю вечером, під час яких намічено плян переведення красвих першенств в тенісі на Союзівці під час триденних святкувань з нагоди Дня Праці, 4 - 6 вересня 1971.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА МОЗДІР, довголітня членка Відд. 317, Т-ва Запорозька Січ в Сиракюзах, Н.Й., померла 11 січня 1971 р. на 74-му році життя. Покійна народилася в 1897 р. в Західній Україні, а членкою УНСоюзу стала в 1927 році. Залишила у смутку дочку Катерину, синів Михайла, Петра і Степана, сестру, 12 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 14-го січня 1971 р. на українськім католицькім цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Анастазія П. Андрусишин, секр.

МАРІЯ ПАШОВІЧ, довголітня членка Відд. 274, Б-тва св. апп. Петра й Павла в Янґставні, Огайо, померла 11-го лютого 1971 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в 1895 р. в Самборі, Західня Україна, а в році 1927 стала членкою УНСоюзу. Залишила у смутку синів Карла, Михайла, Андрія і Миколу мол., дочок Анну, Стелу, Катерину, Джін і Галину, 24 внуків та 4 правнуки. Похорон відбувся 13 лютого 1971 р. на українському православному цвинтарі св. апп. Петра й Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Аліція Добрански, секр.

МИХАЙЛО СУШКО, довголітній член Відд. 107, Б-тва св. Івана Хрестителя в Гемонд, Індіяна, помер 16-го лютого 1971 р. на 82-му році життя. Покійний народився 2 листопада 1881 р. в Західній Україні, а до УНСоюзу вступив в 1917 році. Залишив у смутку дочок Юдиту, Марію та Катерину і синів Івана, Михайла, Андрія, Миколу, Била і Дана. Похорон відбувся 17 лютого 1971 р. на цвинтарі Сідар Ґров у Твайнінґ, Мишиґен.

Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Долошицький, секр.

ВАСИЛЬ ГОРИНЕЦЬ, довголітній член Відд. 259, Т-ва Рождест. Пресв. Діви Марії в Чикаґо, Ілл., помер 22-го лютого 1971 р. на 81-му році життя. Покійний народився 20 квітня 1889 року в Західній Україні, а в 1915 році вступив в члени УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Йосипину, дочку, сина і внуків. Похорон відбувся 25 лютого 1971 р. на цвинтарі Воскресіння в місцевості Джастис, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Ґуґлік, секр.

ІВАН ЗАТОНСЬКИЙ, довголітній член Відд. 206, Т-ва Запорозька Січ у Вунсакет, Ровд Айленд, помер 6 березня 1971 р. на 83-му році життя. Покійний народився 12 червня 1887 р. в Західній Україні, а в грудні 1918 року вступив в члени УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Анну, синів Нестора, Мориса і Тараса, дочок Марію, Ольгу і Стеллу, 11 внуків та 8 правнуків. Похорон відбувся 9 березня 1971 року на украінськім православнім цвинтарі св. Михала в Блекстовн, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Лев Гардінк, секр.

МАРІЯ БОБАК — членка УНСоюзу Відд. 235 Б-ва св. Михаїла в Россфорд, Огайо, померла 5 червня 1971 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Босько, пов. Сянік, Україна і стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку сина Данила, дочки: Анну і Наталію, сестер: Антонину і Магдалину. Похорон відбувся 8 червня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Бобар, секр.

ГАЛИНА ЯЦІВ, членка УНС Відд. 50-ий в Лорейн, Огайо, померла 21 червня 1971 р. на 79 р. ж. Нар. в м. Дрогобичі, Україна, і стала членкою УНС в 1920 р. Полишила в смутку мужа Петра, синів, дочок, внуків, правнуків. Похорон відбувся 24 червня 1971 р. на цвинтарі Ridge Hill Memorial Park, в Лорейн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА СТЕК — членка УНС Відд. 168 Б-ва св. Василія в Перт Амбой, Н. Дж., померла 13 червня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Черче, повіт Рогатин, Україна і стала членкою УНС в 1916 р. Полишила в смутку доньки: Катерину, Марію, синів: Чарля, Джо, Миколая і внуків. Похорон відбувся 23-го червня 1971 р. на українському цвинтарі в Hopelawn, N.J.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Бабин, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛИПНЯ 1971 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Проситься чл. прибути на збори і забрати дивідендові чеки. — С. Стеців, гол., Л. Назарук, кас., Ю. Баранюк, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по полудні в залі Укр.-Амер. Клюбу, 292 Гадсон Евню. — Марія Філяс, Марія Ковальчук, Катерина Ярославська.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського — 219 Відд. від 10-11 ранку в The Seventh Day Adventist Church, Norman Rd. and Irvington Ave. Проситься чл. вирівняти чл. вкладки і відібрати дивідендові чеки. — М. Юров, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го ЛИПНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год, 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гудсон Евню. Проситься чл. прибути на збори та відібрати дивідендові чеки. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6586. Тарзан залишився — літак відлетів

Я не вдоволений, Тарзане, що залишаю тебе тут тільки з луком і стрілами!

Пробуватиму перехитрити отих двадцять крісів!

Побачу тебе досвіта... з Божою допомогою матиму з собою Леолю!